

Bestemmingsplan Rinsumageast

VASTGESTELD

BügelHajema

Plek voor ideeën

Bestemmingsplan Rinsumageast

V A S T G E S T E L D

Inhoud

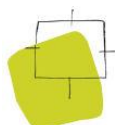
Toelichting + bijlage

Regels + bijlagen

Verbeelding

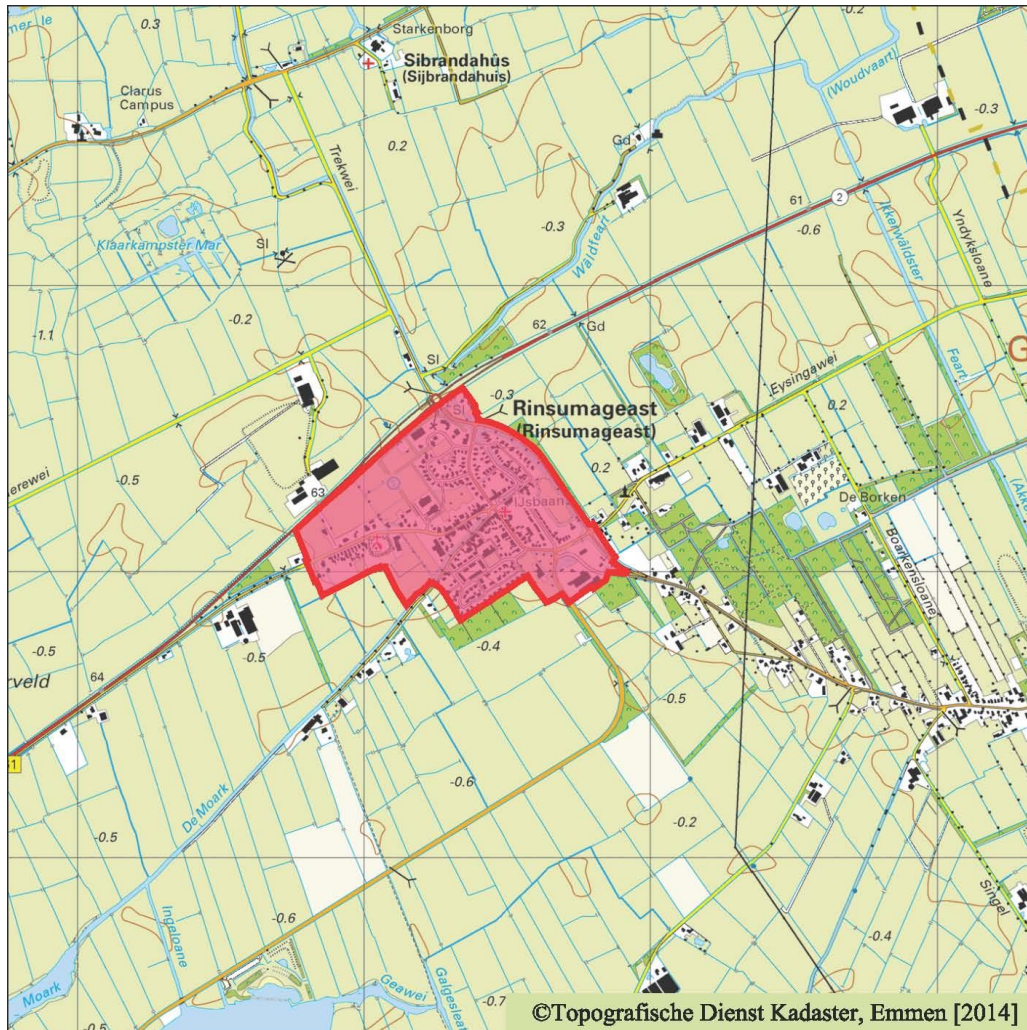
7 mei 2020

Projectnummer 040.00.05.13.00

Ideeën voor een plek

Overzichtskaart

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Fysieke omgeving	9
2.1	Ligging in de regio	9
2.2	Ontstaansgeschiedenis	9
2.3	Het huidige omgevingsbeeld	11
2.4	Structuur en karakter van het dorp	16
3	Geografische schets	17
3.1	Bevolking en woningen	17
3.2	Voorzieningen en bedrijvigheid	17
4	Beleidskader	19
4.1	Rijksbeleid	19
4.2	Provinciaal beleid	20
4.3	Regionaal/intergemeentelijk beleid	22
4.4	Gemeentelijk beleid	24
5	Omgevingsaspecten	29
5.1	Ecologie	29
5.2	Externe veiligheid	30
5.3	Erfgoed	31
5.3.1	Archeologie	31
5.3.2	Cultuurhistorie	34
5.4	Bedrijven- en (milieu)hinder	35
5.5	Waterparagraaf	36
5.6	Bodem	37
5.7	Geluidhinder	39
5.8	Luchtkwaliteit	40
5.9	Overig	41
5.9.1	(Vormvrije) m.e.r.-beoordeling	41
5.9.2	Kabels en leidingen	41
5.9.3	Duurzaamheid	41
6	Juridische toelichting	43
6.1	Algemeen	43
6.2	Opbouw van de regels	43
6.3	Toelichting op de bestemmingen	46
6.4	Overige aspecten	48
6.4.1	Additionele voorzieningen	48
6.4.2	Handhaving	49
6.5	Bestemmingsplanprocedure	49

7	Uitvoerbaarheid	51
7.1	Economische uitvoerbaarheid	51
7.1.1	Grondexploitatieplan	51
7.1.2	Planschade	51
7.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	52

Bijlage

Inleiding

Actualisering

Sinds de invoering van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in 2008 is de wettelijke verplichting voor gemeenten ingesteld om bestemmingsplannen actueel te houden. Op grond van de in deze wet opgenomen actualiseringsplicht mogen bestemmingsplannen vanaf 1 juli 2013 niet ouder dan 10 jaar zijn.

Het huidige bestemmingsplan voor het dorp Rinsumageast dateert van 2007. Dit betekent dat de 'houdbaarheidstermijn' hiervan nu wettelijk gezien op zijn einde loopt. Een herziening is daarom nodig. Dit vindt met voorliggend bestemmingsplan plaats.

Figuur 1. Globale ligging plangrens Rinsumageast

Met voorliggend bestemmingsplan worden de volgende en thans voor het plangebied van toepassing zijnde juridisch-planologische regelingen herzien:

- "Bestemmingsplan Rinsumageast", vastgesteld door de gemeenteraad op 26 juni 2007 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 23 oktober 2007;
- "Bestemmingsplan Kûperspaad 1 in Rinsumageast", vastgesteld door de gemeenteraad op 21 februari 2012;
- "Bestemmingsplan Kûperspaad 2 in Rinsumageast", vastgesteld door de gemeenteraad op 20 december 2011.

Daarnaast zijn een aantal verleende omgevingsvergunningen en vrijstellingen verwerkt in dit plan. Het betreffen percelen uit het ontwerpbestemmingsplan

Sletten romte belied, Damwâld, Rinsumageast en Driezum. Deze percelen zijn voorzien van een wijzigingsbevoegdheid, zodat er een woning kan worden gebouwd.

Figuur 2. Kaartfragment van ruimtelijkeplannen.nl

PLANGEBIED

De ligging en begrenzing van het plangebied van voorliggend bestemmingsplan is op de topografische kaart voorafgaand aan deze toelichting weergegeven. De planbegrenzing komt tevens tot uitdrukking in de verbeelding bij dit bestemmingsplan. Het bestemmingsplan heeft betrekking op vrijwel alle gronden binnen de bebouwde kom van Rinsumageast. De plangrens van dit bestemmingsplan is afgestemd op het huidige bestemmingsplan en wordt in belangrijke mate bepaald door de grenzen van het omringende landelijk gebied.

CONSERVEREND
BESTEMMINGSPLAN

Omdat dit bestemmingsplan vanwege de wettelijke noodzaak tot actualisatie is opgesteld, betreft het een op beheer gericht plan dat conserverend van aard is. Dit houdt in dat de actuele situatie in dit bestemmingsplan is vastgelegd en dat geen nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. In belangrijke mate zijn de planologisch-juridische regelingen uit de geldende bestemmingsplannen voortgezet.

Voorliggend bestemmingsplan biedt de nieuwe planologisch-juridische basis voor de voortzetting van bestaande functies en bebouwing in het plangebied. Dit betekent dat het plan rechtszekerheid dient te bieden aan belanghebbenden. Uitgangspunt daarbij is het bevorderen van een zo goed mogelijk woon- en leefklimaat, voortbouwend op de historisch gegroeide structuur en kwaliteiten, en daar waar mogelijk met perspectief op behoud van voorzieningen, detailhandel, dienstverlening en lokale bedrijvigheid.

Ruimtelijke ontwikkelingen die reeds in de geldende bestemmingsplannen werden toegelaten, zijn met dit bestemmingsplan eveneens gecontinueerd. De in het plangebied aanwezige en vergunde bebouwing is positief bestemd. De in het bestemmingsplan opgenomen bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn afgestemd op de huidige wet- en regelgeving. Hierdoor kan sprake zijn van perceelsgebonden wijzigingen ten opzichte van de hiervoor geldende juridisch-planologische regelingen.

Voorliggend bestemmingsplan is zodanig vormgegeven dat het voldoet aan de vereisten voortkomend uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Bij de vormgeving en de bijbehorende verbeelding is aangesloten op de regeling Ruimtelijke Standaarden ruimtelijke ordening. Het bestemmingsplan voldoet aan de digitale verplichting zoals deze per 1 januari 2010 van kracht is.

JURIDISCHE VORMGEVING

Leeswijzer

Deze toelichting is opgebouwd uit zeven hoofdstukken. Na deze inleiding is in hoofdstuk 2 de bestaande situatie in het plangebied beschreven. In hoofdstuk 3 wordt de geografische situatie geschetst. In hoofdstuk 4 komen de verschillende geldende beleidskaders aan de orde. In hoofdstuk 5 is ingegaan op de van toepassing zijnde milieukundige en planologische randvoorwaarden in het plangebied, ook wel omgevingsaspecten genoemd. Hoofdstuk 6 betreft de juridische toelichting op het bestemmingsplan. In hoofdstuk 7 is tot slot ingegaan op de economische en de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan.

Fysieke omgeving

2

2.1

Ligging in de regio

Rinsumageast ligt in het noordwesten van de gemeente Dantumadiel, circa 6 km ten zuidwesten van Dokkum. De afstand tot Leeuwarden bedraagt circa 17 km. Met deze beide plaatsen is het dorp verbonden via de provinciale weg Tytsjerk - Aldtsjerk - Dokkum (N361), die direct westelijk van Rinsumageast ligt. Een andere belangrijke verbinding is de Melkemawei in de richting van Damwâld. Deze weg loopt als een rondweg bij het dorp langs.

Openbaar vervoer is er in Rinsumageast in de vorm van buslijn 51 van Arriva. Dit is de verbinding Dokkum - Damwâld - Rinsumageast - Aldtsjerk - Leeuwarden. Op werkdagen rijdt op deze lijn ten minste eenmaal per uur in beide richtingen een bus. In de ochtendspits is de ritfrequentie nog hoger.

OPENBAAR VERVOER

2.2

Ontstaansgeschiedenis

Figuur 3 Het lint van de dorpen in het noorden van Dantumadiel (Bron: Grote Historische Provincie Atlas, Friesland 1853 - 1856)

Rinsumageast vormt het westelijke uiteinde van een reeks streekdorpen, die zijn ontstaan toen omstreeks 1000 - 1200 na Chr. vanuit noordelijker gelegen terpdorpen mensen naar de zandgronden trokken, waarschijnlijk in verband

met het stijgen van de zeespiegel en met een toenemende bevolkingsdruk. De bevolking vestigde zich voornamelijk op de hogere ruggen in het zandgebied. De uitgang "-geest" in de plaatsnaam houdt verband met de aanwezigheid van hogere zandgronden. De reeks dorpen van Rinsumageast tot Driezum ligt op een rug langs de noordzijde van een driehoekig zandplateau.

ONTGINNINGEN Vanuit de streekdorpen werden de zandgronden en klei-op-zand-gronden in noordelijke en zuidelijke richting ontgonnen in een opstreckende verkaveling, met houtwallen en elzensingels op de perceelgrenzen. Doordat Rinsumageast op het westelijke uiteinde van de noordelijke dekzandrug ligt, is het houtwal-landschap alleen aan de oostzijde van het dorp aanwezig. Aan de andere zijden is sprake van een open agrarisch landschap, met ten zuiden van het dorp veengronden en ten noorden en westen kleigronden. Na de zandrug zijn ook deze gronden in gebruik genomen, naar alle waarschijnlijkheid het eerst de kleigronden.

KLOOSTER
CLAERCAMP Bij de ontginning van de waterrijke veengronden speelde, naast de initiatieven vanuit de dorpen Readtsjerk en Rinsumageast, vooral het klooster Claercamp een grote rol. Dit klooster werd omstreeks 1165 ten noorden van Rinsumageast gesticht temidden van moerassen en woeste gronden. De woestenij werd voor een belangrijk deel door de kloosterlingen ontgonnen en zij voorzagen Rinsumageast ook van een waterverbinding met de Ie (later een trekvaart). Tot aan de 20ste eeuw waren de verbindingen over het water in dit gebied van groter belang dan de landwegen.

STATES Rinsumageast viel in de Middeleeuwen op door de aanwezigheid van het belangrijke klooster Claercamp, in de 15de eeuw stonden er maar liefst vier states (versterkte huizen van aanzienlijke families):

1. de Juwsmastate, nabij de Alexanderkerk en verwoest in 1484;
2. de Tjaerdastate, ten oosten van de Juwsmastate, afgebroken rond 1834;
3. de Eysingastate, in het gebied van het huidige 'Bjirkenbosk' ten oosten van het dorp, afgebrand in 1804 en afgebroken rond 1805;
4. de Melkemastate, eveneens ten oosten van het dorp, afgebroken rond 1727.

De oudste kern en het zwaartepunt van het dorp lag aanvankelijk ten oosten van de Alexanderkerk en de daar aanwezige Juwsmastate en Tjaerdastate. Later, toen het dorp werd uitgebreid, is de kern in oostelijke richting verplaatst. De bouw van woningen vond toen voornamelijk plaats langs de Wâldfeart c.q. De Moark. Het gevolg hiervan was dat het dorp een nieuwe kern kreeg rond de Piip (brug over de Wâldfeart).

VERPLAATSING
VAN DE DORPSKERN Verplaatsing van de kern in oostelijke richting blijkt onder andere uit het pand van het voormalige rechthuis/raadhuis, de pastorie van de Alexanderkerk (gebouwd in het midden van de 18de eeuw) en de bebouwing langs de Thomas Sjolles Siniawei.

Met het verdwijnen van de states is het aanzienlijke karakter van het dorp, waar vroeger sprake van was, belangrijk verminderd. Tot 1881 bleef echter Rinsumageast het hoofddorp van Dantumadiel.

Van 1901 tot 1976 was de in de dorpskom aan De Moark gelegen zuivelfabriek 'De Toekomst' in bedrijf. De gebouwen hiervan hebben thans een andere bedrijfsbestemming. In 1971 werd een gedeelte van de vaart door het dorp gedempt, waardoor een betere verbinding met de nieuwe verkeersweg naar Dokkum werd verkregen.

20STE EEUW

Figuur 4 Voormalig zuivelfabriek 'De Toekomst' Rinsumageest

In de laatste decennia is in het gebied ten zuiden van de Wâldfeart/De Moark een nieuw woongebied tot ontwikkeling gebracht.

2.3

Het huidige omgevingsbeeld

De oudere bebouwing van Rinsumageast bevindt zich langs de gevorkte structuur van de Tjaerdawei en de Rjochthússtrjitte en aan weerszijden van de Wâldfeart. Verspreid komt ook oudere bebouwing voor langs de Van Aylvawei. Het centrum en het meest sprekende deel van het huidige dorp ligt daar waar 'de vork' uitmondt in een pleinachtige ruimte waarin centraal de Wâldfeart ligt.

De centrale pleinruimte

De bebouwing rond de pleinachtige ruimte is heterogeen van karakter. Opvallend is de vroegere Gereformeerde kerk met zijn typische toren. Met zijn voor een kerk bescheiden afmetingen past het gebouw goed in de vrij kleinschalige bebouwingswand. De omliggende bebouwing bestaat voor een groot deel uit

woonhuizen met één bouwlaag en een schild- of zadeldak. Soms zijn de goot- en bouwhoogte gering, maar ook komen wat meer voorname panden voor. Aan de noordwestzijde staan drie panden bijeen met een nog oorspronkelijke bouwvorm en detaillering. Daarnaast is ook het pand op de hoek van de Van Aylvawei en Rjochthússtrjitte karakteristiek. Dit voormalige rechthuis/raadhuis heeft twee bouwlagen en een kap. Voor de overige bebouwing is de woonfunctie duidelijk dominant.

Het profiel van 'het plein' bestaat ter hoogte van de Thomas Sjolles Siniawei en Tsjerkestrjitte uit twee bebouwingswanden waarvoor een stoep en weg, een groene berm waarin linden zijn geplant, een talud en centraal de vaart. Langs de Tsjerkestrjitte zijn bovendien nog parkeerplaatsen opgenomen in de groene berm. Weergegeven in onderstaande afbeelding.

Figuur 5. Uitzicht op de Tsjerkestrjitte gezien vanaf de Thomas Sjolles Siniawei. (Bron: Google Streetview)

Water en wegen te midden van de bebouwing geven het plein een open en groen karakter. Op de overgang naar de Tjaerdawei en Rjochthússtrjitte is het water voor een gedeelte gedempt. De beplanting in de vorm van linden loopt hier echter wel door. Door het ontbreken van het water is het profiel van het plein hier minder geleed. Dit samen met de open aansluiting op de Baron Van Sytzamawei (een gat in de bebouwingswand) maken de ruimtelijke situatie hier minder sprekend.

Figuur 6. Overgang Tjaerdawei en Rjochthusstrjitte (Bron: Google Streetview)

Tjaerdawei/Juckemawei

Het eerste gedeelte van deze weg heeft een vrij aaneengesloten bebouwing van doorgaans kleine woonhuizen die direct tegen de verharding staan. Beplanting is hier niet aanwezig, ook niet in de vorm van privétuinen. Het vrij smalle profiel staat dit trouwens ook niet toe.

Meer naar het buitengebied toe (langs de Juckemawei) is de bebouwing vrijstaand. Hier staan voormalige boerderijen, arbeidershuizen en nieuwe woningen. Door de beplanting van de privétuinen is van het achterliggende gebied aan de noordzijde weinig te zien. Aan deze kant stond ook het dorps huis; een wat groter pand waarachter de sportvelden liggen. Inmiddels heeft dit dorps huis plaatsgemaakt voor een nieuw multifunctioneel centrum.

Aan de zuidzijde van de weg is, in het gedeelte tot aan de Alexanderkerk (Juckemawei 3), minder bebouwing aanwezig. Hier groeit enige opgaande beplanting en heeft men uitzicht op het agrarische gebied tussen de Juckemawei en de Rjochthusstrjitte. Opvallend in het omgevingsbeeld is de Alexanderkerk die ook op een afstand het zicht op Rinsumageast bepaalt. De kerk staat op een terp en wordt omringd door een volgroeide beplanting. Het gebouw heeft een toren met zadeldak en is tweebeukig. Het noordelijke Romaanse deel dateert uit de 11de eeuw, het zuidelijke Gotische deel is in de 16de eeuw gebouwd.

Figuur 7. De Alexanderkerk met daarvoor de pastorie woning aan de Juckemawei

Verder in westelijke richting wordt aan de noordkant van de weg het beeld opener. Hier staan enkele boerderijen die nog als zodanig in gebruik zijn. Aan de zuidkant is rond de Tweede Wereldoorlog een rij kleine vrijstaande woonhuizen gebouwd. Langs de gehele Tjaerdawei en Juckemawei domineert de woonfunctie.

Rjochthússtrjitte

Ook langs de Rjochthússtrjitte staat een kleinschalige aaneengesloten bebouwing die direct aan de verharding grenst. Hier is de bebouwing echter slechts aan één kant aanwezig. Aan de noordzijde grenst de Rjochthússtrjitte aan het water van De Moark. Aan deze zijde ziet men uit over de achterterreinen van de bebouwing langs de Tjaerdawei. Een karakteristieke hoge, houten, voetgangersbrug (een heechhout) legt een dwarsverbinding met deze weg.

De bebouwing langs de Rjochthússtrjitte steekt veel minder ver het buitengebied in dan die langs de Juckemawei. Op de overgang naar het buitengebied staat aan de noordzijde van De Wâldfeart een oude zuivelfabriek. De bebouwing hiervan, het zicht op de achterterreinen en het uitzicht over volkstuintjes leveren hier een divers beeld op. Een fietspad legt een verbinding met de Juckemawei ter hoogte van de Alexanderkerk en ontsluit bovendien de volkstuintjes. Aan de zuidkant van de Rjochthússtrjitte ligt hier de aansluiting op de nieuwbouw van Rinsumageast-Súd. De Rjochthússtrjitte zelf loopt door als smal, landelijk weggetje, het Galgeheech.

Van Aylvawei en overgang naar buitengebied

Langs de Van Aylvawei komt grotendeels oudere bebouwing voor; in de vorm van vrijstaande huizen op enige afstand van de weg. Direct in aansluiting op de kruising met de Tsjerkestrjitte staat echter ook een rij aaneengesloten woningen die direct aan de verharding grenzen. Door de vooruitgeschoven positie van deze rij en het voormalige rechthuis is de Van Aylvawei hier sterk vernauwd. Des te meer wordt het ontbreken van een ruimtelijke begrenzing aan de overzijde van 'het plein' ervaren.

Op de overgang naar het buitengebied liggen een karakteristieke stelp- en kop-hals-rompboerderij, een manege en een grond-, weg- en waterbouwbedrijf (Van Aylvawei/Eysingawei). Deze laatste twee zijn echter door de aanwezige beplanting vanaf de weg nauwelijks waarneembaar.

Fliet

Het Fliet vormt een oud bebouwingslint langs de Wâldfeart, nadat deze vanaf 'het plein' een scherpe bocht noordwaarts heeft gemaakt. Water en bebouwingslint zijn op twee plaatsen doorsneden door nieuwe wegen.

Vanaf het hart van het dorp bezien, heeft het lint een landelijk karakter. De vaart is aan weerszijden begroeid met een natuurlijke beplanting van onder andere riet en wilg. Aan de oostzijde staan verspreid lage oude huisjes met een steil zadel- of schilddak. Ze staan georiënteerd op het water, met aan de voorzijde slechts een smal weggetje, later een voetpad. De auto-ontsluiting ligt aan de achterzijde. De Tsjerkestrjitte breekt in het noordelijke deel van het Fliet door lint en vaart heen en takt aan op de Baron Van Sytzamawei. De tweede, veel bredere, doorbreking van het lint wordt gevormd door de rondweg. Het resterende deel ligt zodoende geheel afgesneden van de rest van het Fliet.

In het landelijke beeld heeft de beplanting van de oever soms een dicht karakter, zodat de oriëntatie van de bebouwing op het water minder duidelijk tot zijn recht komt. Bij de drie huizen tussen rondweg en Tsjerkestrjitte is het beeld juist gecultiveerd. Hier is een haag langs de waterkant geplant.

Nieuwbouw

Naast de oudere bebouwing heeft Rinsumageast ook nieuwere bebouwing. Als eerste kan genoemd worden de Camstrajitte, waarlangs rond de Tweede Wereldoorlog werd gebouwd. Het bebouwingsbeeld is hier vrij homogeen, hoewel er verschil is tussen de oostkant met dubbele woningen in rode steen en de westkant waarlangs korte rijtjes zijn gebouwd in gele steen.

Verdere uitbreiding heeft plaatsgevonden in de wijk Rinsumageast-Súd. Eerst gebeurde dit in aansluiting op de Rjochthússtrjitte; een bebouwing in rijtjes met één of twee bouwlagen. Opvallend zijn de breed bemeten wegen. Omdat er maar weinig parkeervakken zijn, wordt in het algemeen in lange rijen langs de straten geparkeerd. Later ontstonden meer naar het buitengebied toe korte

rijtjes woningen, twee-onder-één-kap bebouwing en ook ruimere vrijstaande woningen.

2.4

Structuur en karakter van het dorp

Die elementen die de structuur en het karakter van het dorp bepalen of ondersteunen kunnen als volgt worden samengevat:

- de vaart door het dorp;
- de opbouw van het profiel van ‘het plein’ met bebouwingswanden, wegen, oevers, boombeplanting en water;
- het patroon van wegen gevormd door Tjaerdawei, Juckemawei, Rjochthússtrjitte, Van Aylvawei en Fliet en de oriëntatie van de bebouwing daarop;
- de Alexanderkerk met begraafplaats, pastorie, omringende beplanting en gracht;
- open ruimten in en om het dorp;
- de kleinschaligheid van de woonbebouwing langs Tjaerdawei, Rjochthússtrjitte, Van Aylvawei en Fliet waarbij in het algemeen sprake is van één bouwlaag met een schild- of zadeldak en een overwegend lage goot- en bouwhoogte;
- de karakteristieke bebouwing, onder meer de kerken, het voormalige rechthuis, een aantal panden aan de noordwestzijde van ‘het plein’ en een aantal voormalige boerderijen;
- de loop van de Camstrastrjitte en de wegen in Rinsumageast-Súd als structuurdragers in de nieuwere bebouwing van het dorp;
- de bouw in maximaal twee bouwlagen met kap in deze nieuwere delen van het dorp, waarbij afwisselend in rijen, dubbele woningen of vrijstaand is gebouwd;
- specifiek in Rinsumageast-Súd: een verdeling, waarbij met name de dubbele en vrijstaande woningen tegen de bosrand zijn gebouwd.

Geografische s c h e t s

3

3.1

Bevolking en woningen

Na een periode van groei is het inwonertal van Dantumadiel zich sinds 1998 in licht dalende lijn gaan begeven. Het inwonertal van Rinsumageast is de laatste jaren stabiel. Het algehele beeld in de gemeente Dantumadiel laat wel een dalende trend zien ten opzichte van het inwonertal.

Tabel 1. Inwonertal van Rinsumageast en Dantumadiel

Jaar (per 1/1)	Rinsumageast	Dantuma- diel
	Inwonertal	Inwonertal
2014	1.139	19.031
2015	1.133	19.059
2016	1.117	19.015
2017	1.126	18.940
2018	1.118	18.904
2019	1.140	18.923

Bron: gemeente / CBS

In Rinsumageast wonen momenteel relatief veel gezinnen met kinderen. Het aandeel van de leeftijdsgroepen beneden 45 jaar is dan ook relatief hoog. De leeftijdsgroepen boven 45 jaar zijn iets kleiner in omvang dan in de gemeente of Nederland.

3.2

Voorzieningen en bedrijvigheid

Hoewel in Rinsumageast diverse voorzieningen ter beschikking staan, telt het dorp geen winkels meer. Daarvoor is de bevolking aangewezen op Damwâld en Dokkum. Ook medische voorzieningen (zoals een huisarts) ontbreken in Rinsumageast waarvoor de inwoners ook zijn aangewezen op dorpen en steden in de omgeving.

Een belangrijke voorziening is de christelijke basisschool 'De Tarissing' en peuterspeelzaal 'De Oesterkes' aan het Tjeardawei. Deze voorziening is gevestigd in het MFC De Beijer, het ontmoetingscentrum van Rinsumageast. Vervolg- onderwijs is er in Damwâld en Dokkum. Aan de Master Frenkelstrjitte en langs

de Van Aylvawei/Tuskenmarren zijn speelplekken voor de jeugd ingericht. Het MFC De Beijer wordt tevens gebruikt door diverse verenigingen: o.m. buurtverenigingen, de begrafenisvereniging, oranjevereniging, toneelvereniging, voetbalclub VCR, korfbalvereniging Nij Libben, damclub DCR en PKN Claer-camp. Daarnaast worden cursussen verzorgd en vinden er gymles, typles en exposities plaats.

Het dorp telt twee kerkgebouwen: de historische Alexanderkerk (de vroegere Nederlands Hervormde Kerk) aan de Juckemawei en de (tweede) Gereformeerde kerk, die geen kerkelijke functie meer vervult, aan de Tsjerkestrjitte.

Voor de buitensport staat de inwoners een sportveldcomplex ter beschikking ten noorden van de Tjaerdawei. De velden liggen achter het dorps huis "De Beijer" en bestaan uit een voetbalveld, oefenveld, korfbalveld en tennisbanen. Als vervanging voor het vroegere dorps huis is multifunctioneel centrum (MFC) 'de Beijer' gerealiseerd. Deze is gebouwd op de plek van het vroegere oefenveld en een nieuw oefenveld is gerealiseerd op een kavel ten zuidwesten van het voetbalveld. Aan de Melkemawei beschikt het dorp over een ijsbaan.

RECREATIEVE
VOORZIENINGEN BUITEN
HET PLANGEBIED

In de omgeving van Rinsumageast ligt een aantal recreatieve voorzieningen:

- het 'Bjirkenbosk' ten oosten van de dorpskom (30 ha), met daarin onder andere 1,5 km ruitpad;
- een buitenmanege ten noorden van het dorp;
- een picknickplaats aan de Koarndyk ten oosten van het dorp en één aan de Finnewei ten zuiden van het dorp;
- een roeiboorthaventje aan de Wide Moark;
- een klein bosgebied aan de zuidzijde van het dorp, aangelegd in het kader van de ruilverkaveling.

Bedrijven

In Rinsumageast zijn verspreid over het dorpsgebied diverse bedrijven gevestigd. De belangrijkste hiervan zijn een grond-, wegen- en waterbouwbedrijf aan de Tuskenmarren/hoek Van Aylvawei, een personeel en organisatie adviesbureau in de voormalige zuivelfabriek aan de Tjaerdawei en een bouwbedrijf aan de Rjochthússtrjitte.

Langs de Lauwersseewei is, aan de entree van het dorp, een klein bedrijventerrein met een netto oppervlakte van 1,3 ha gecreëerd. De beschikbare ruimte is hier volledig uitgegeven, er liggen geen gronden op voorraad.

4.1**Rijksbeleid****Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)**

Op 13 maart 2012 is de “*Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*” (SVIR) van kracht geworden. De SVIR heeft diverse nota’s vervangen, zoals de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit. Ook zijn met de SVIR de ruimtelijke doelen en uitspraken vervallen die zijn benoemd in de Agenda Landschap, Agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta. In de SVIR is de visie van de rijksoverheid op de ruimtelijke en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040 aangegeven. Dit betreft een nieuw, integraal kader dat de basis vormt voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. In de SVIR is gekozen voor een meer selectieve inzet van het rijksbeleid dan voorheen. Voor de periode tot 2028 zijn de ambities van het Rijk in drie rijksdoelen uitgewerkt:

- Vergroten van de concurrentiekracht door versterking van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland.
- Verbeteren van de bereikbaarheid.
- Zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

Met bovengenoemde rijksdoelen zijn 13 nationale belangen aan de orde die in de SVIR verder gebiedsgericht zijn uitgewerkt in concrete opgaven voor de diverse onderscheiden regio’s. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden meer beleidsvrijheid op het terrein van de ruimtelijke ordening gekregen. Het kabinet is van mening dat provincies en gemeenten beter op de hoogte zijn van de actuele situatie in de regio en de vraag van bewoners, bedrijven en organisaties en daardoor beter kunnen afwegen welke (ruimtelijke) ingrepen in een gebied nodig zijn.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (2011)

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt de basis voor het stellen van algemene regels, op te nemen in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Die regels richten zich primair op gemeenten, die het eerstverantwoordelijke overheidsniveau zijn voor de inhoud van ruimtelijke plannen. In het ‘*Besluit algemene regels ruimtelijke ordening*’ (Barro, 7 december 2011), ook wel bekend onder de naam AMvB Ruimte, zijn de nationale belangen uit de SVIR voorzien van juridische kaders, waarmee de doorwerking van de nationale belangen op ruimtelijk gebied is geborgd.

4.2

Provinciaal beleid

Streekplan Fryslân 2007

Op 13 december 2006 is door Provinciale Staten het “*Streekplan Fryslân 2007: Om de kwaliteit fan de romte*” vastgesteld. Het streekplan geeft de visie van Provinciale Staten op het ruimtelijk beleid van de provincie weer. Het streekplan vormt de basis van het provinciale beleid voor de periode 2006 tot 2016. Centraal in het streekplan staat het begrip ‘ruimtelijke kwaliteit’. Hiermee bedoelt de provincie dat in ruimtelijke plannen, in ontwerpen en in de uitvoering expliciet gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde worden toegevoegd aan de omgeving. Deze drie waarden waarborgen op de langere termijn een doelmatig gebruik en herkenbaarheid van de ruimte. Het betekent ook een ruimtelijke inrichting die bijdraagt aan duurzame ontwikkeling. De provincie wil deze doelstellingen koppelen aan een krachtige sociaaleconomische ontwikkeling in een leefbare omgeving.

STEDELIJK BUNDELINGSGBIED

De provincie kiest voor concentratie van wonen, werken en voorzieningen in stedelijke bundelingsgebieden. Met dit bundelingsbeleid wordt onder meer beoogd dat er voldoende schaal en massa is voor sterke steden en voldoende draagvlak voor (hoogwaardige) stedelijke voorzieningen en werkgelegenheid. Rinsumageast ligt binnen het stedelijke bundelingsgebied van Dokkum.

PROVINCIAAL UITGANGS- PUNT OVERIGE KERNEN

Voor zogeheten overige kernen wordt een terughoudend woningbouwbeleid voorgestaan. Woningbouw op het platteland is primair gericht op de plaatselijke woningbehoefte. De verdeling van de beschikbare woningbouwruimte op het platteland is primair een gemeentelijke verantwoordelijkheid. De gemeente moet de woningbehoefte van de overige kernen afstemmen op die van de omgeving. Daarnaast wordt beperkt ruimte geboden voor ontwikkeling voor lokale bedrijven in overige kernen. Dit draagt bij aan de levendigheid en de economische vitaliteit op het lokale schaalniveau. Belangrijk is dat deze ruimte alleen binnen bestaand bebouwd gebied en vervolgens voor nieuwe locaties aan de rand van de kern wordt geboden. Hierbij wordt gestreefd naar verhoging van de ruimtelijke kwaliteit en de beleving daarvan, waarbij maatwerk als begrip centraal staat.

Grutsk op ‘e romte (2014)

Provinciale Staten hebben op 26 maart 2014 het document “*Grutsk op ‘e Romte*” als thematische structuurvisie over landschap en cultuurhistorie vastgesteld. In deze thematische structuurvisie zijn landschappelijke en cultuurhistorische structuren van provinciaal belang in samenhang geanalyseerd en gewaardeerd. Het doel hiervan is behoud en verdere ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit door middel van informeren, inspireren en adviseren. Op deze wijze verwacht Provinsje Fryslân de doorwerking van provinciale belangen in ruimtelijke plannen van gemeenten, rijk en provincie te borgen.

Verordening Romte Fryslân 2014

Door Provinciale Staten is d.d. 25 juni 2014 een herziene versie van de “Verordening Romte Fryslân 2014” vastgesteld die per 1 augustus 2014 in werking is getreden. In de verordening zijn regels gesteld die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. Als daaraan niet wordt voldaan, zal de provincie een zienswijze indienen en eventueel een aanwijzing geven als onvoldoende aan die zienswijze tegemoet wordt gekomen. Het streekplanbeleid is in het kader van de verordening voorzien van concrete beleidsregels. Deze beleidsregels zijn betrokken bij het opstellen van dit bestemmingsplan.

Op 16 mei 2017 hebben Gedeputeerde Staten van de provinsje Fryslân de ‘Ontwerp wijziging Verordening Romte 2014’ vastgesteld. Deze wijziging heeft betrekking op een viertal onderdelen:

- het onder de werking van de verordening brengen van bijlage II, artikel 4 Bor;
- het opnemen van een algemene ontheffingsmogelijkheid voor duurzame projecten;
- een kleine verruiming van de regels voor kleine windturbines.

Figuur 8. Begrenzing van bestaand stedelijk gebied in de Verordening Romte Fryslân 2014 (Bron: Provinsje Fryslân, 2015)

In de verordening is onderscheid gemaakt tussen de begrippen bestaand stedelijk gebied en landelijk gebied. Voor bestaand stedelijk gebied geldt dat een grotere mate van beleidsvrijheid wat betreft de ruimtelijke ordening bestaat dan in het landelijk gebied. Onder bestaand stedelijk gebied wordt verstaan: *“het gebied dat de bestaande of bij bestemmingsplan toegelaten en voorziene woon- of bedrijfsbebouwing waaronder mede begrepen de daarbij behorende openbare voorzieningen en verkeersinfrastructuur van een kern bevat, zoals begrensd op de van de verordening deel uitmakende kaarten Begrenzing bestaand stedelijk gebied”*. De definitie van landelijk gebied sluit daar op aan: *“het gebied buiten het bestaand stedelijk gebied”*. Het plangebied van dit

BESTAAND STEDELIJK
GEBIED EN LANDELIJK
GEBIED

bestemmingsplan ligt grotendeels in het bestaand stedelijk gebied (zie figuur 5).

Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan (2011)

Het hoofddoel van het van oorsprong uit 2007 daterende en in 2011 herziene “Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan” (PVVP) is het realiseren van een duurzaam verkeer- en vervoersysteem in Fryslân:

- dat voldoet aan de verplaatsingsbehoefte van inwoners en bezoekers;
- dat voldoet aan de behoefte om goederen te transporteren;
- dat bijdraagt aan de versterking van de economie;
- dat veilig is, en
- dat schade aan natuur, landschap en milieu weet te beperken.

Met het PVVP wordt vorm gegeven aan de bereikbaarheid, mobiliteit en veiligheid van Fryslân. De Provinsje Fryslân doet dit onder meer met een ambitieus en realistisch investeringsprogramma voor wegen en vaarwegen.

Ontwerp-Omgevingsvisie Provincie Fryslân ‘De romte die-le’

In 2021 zal de Omgevingswet in werking treden die veel bestaande wetten op het gebied van de ruimtelijke ordening en milieu zal vervangen. Door de Provinsje Fryslân wordt hierop geanticipeerd door in een Omgevingsvisie Fryslân al het provinciale beleid voor de fysieke leefruimte te bundelen. Het gaat daarbij om de hoofdlijnen voor de ruimtelijke inrichting van Fryslân, provinciale waterhuishouding, infrastructuur, natuur, landschap en milieu. Diverse beleidsdocumenten zullen in de omgevingsvisie opgaan, te weten vorengenoemd Streekplan Fryslân 2007 en het Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan, alsmede het Provinciaal Waterhuishoudingsplan en Frysk Miljeuplan. In december 2018 is de Ontwerp-Omgevingsvisie Provincie Fryslân gepubliceerd.

4.3

Regionaal/intergemeentelijk beleid

Beleidsvisie Wonen 2016 - 2020 DDFK-gemeenten

De beleidsvisie Wonen is op 5 april 2016 vastgesteld. Het doel van het gezamenlijke woonbeleid van de gemeenten Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland c.a. is om een toekomstbestendige gedifferentieerde woningvoorraad te ontwikkelen die is afgestemd op de woonwensen van de inwoners. Een prettige, aantrekkelijke en leefbare woonomgeving maakt daar deel van uit. Niet het realiseren van een woning maar het realiseren van een goed woon- en leefklimaat staat centraal. De woningvoorraad verversen door te verbouwen, te vervangen en te verdunnen en door nog nauwelijks toe te voegen, is de hoofdlijn van het beleid. Hiermee wordt geanticipeerd op de meest fundamentele demografische ontwikkeling binnen de genoemde gemeenten: de krimp van het inwoneraantal in Noordoost en na 2020 ook afname van de huishoudens.

Woonprogramma 2015 - 2020 DDFK-gemeenten

Het woonprogramma 2015 - 2020 is op 24 mei 2016 vastgesteld. In dit woonprogramma is aangegeven hoeveel woningen na inbreiding en uitbreiding per kern, gefaseerd over de periode tot en met 2020 en na 2020 gerealiseerd worden in de gemeenten Dantumadiel, Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland.

Het woningbouwprogramma geeft een overzicht van de voorgenomen herstructureringsplannen en woningbouwplannen, inclusief de fasering daarvan, met een duiding van de locaties als binnenstedelijk of buitenstedelijk.

Regionaal waterplan (2009)

Op 21 april 2009 is het Regionaal waterplan vastgesteld. Hierin werkt de gemeente Dantumadiel samen met de gemeenten Achtkarspelen en Kollumerland c.a. en het Wetterskip Fryslân. Thema's die in het waterplan aan de orde komen zijn veiligheid, voldoende en schoon water, beheer en onderhoud, gebruik en beleving en afvalwater en zuivering.

De versterking van de belevingswaarde van schoon water in bebouwd gebied krijgt ook aandacht. Het afzonderlijke afvoeren van verhard oppervlaktewater dat nu nog in de riolering terecht komt, het tegengaan van grondwateroverlast en het aanleggen van extra wateropvangmogelijkheden zijn maatregelen die in stedelijk gebied kunnen worden genomen. Dat kan vooral bij het opstellen van uitbreidingsplannen, herinrichtingsplannen en bij rioolvervangingsplannen.

Als het waterplan is uitgevoerd zal het resultaat zijn:

- Een goed waterbeheer: schoon en voldoende water, geen wateroverlast.
- Doelmatige en efficiënte uitvoering van alle bestaande en nieuwe wataertaken van de gemeente en het waterschap.
- Draagvlak bij bestuurders, ambtenaren van gemeente en waterschap en ook bij de provincie, het drinkwaterbedrijf, belangenorganisaties en burgers.

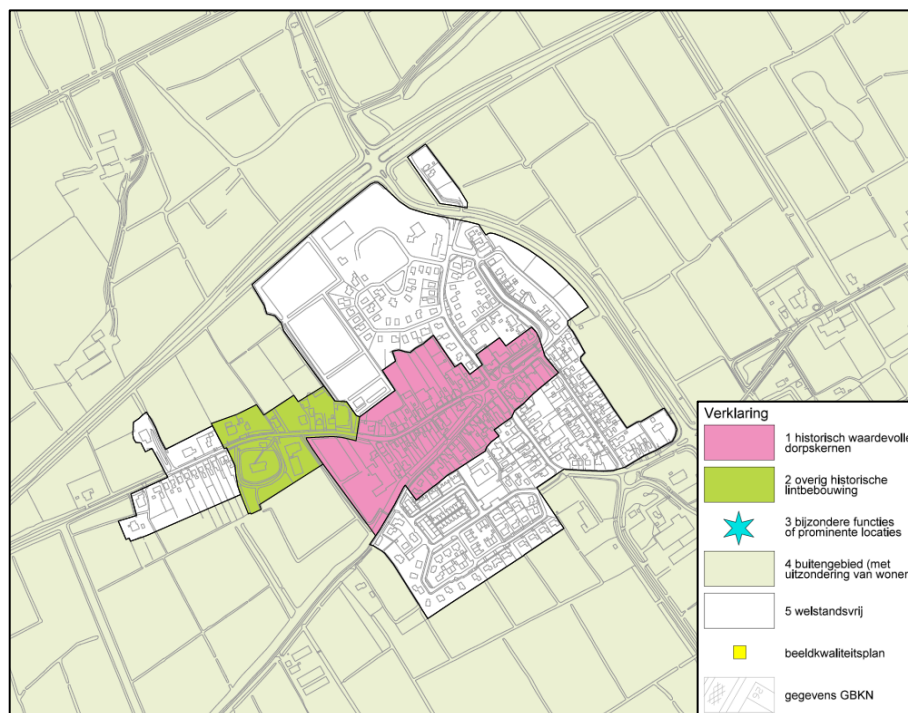
Welstandsnota Dantumadiel, herziening 2016

Op 4 juli 2016 is de nieuwe Welstandsnota van de gemeente Dantumadiel vastgesteld. Met dit welstandsbeleid wordt ingespeeld op de deregulering en een grotere vrijheid voor de burger. Het gemeentelijk grondgebied is welstandsvrij met uitzondering van:

- a) monumenten;
- b) bestemmingen, anders dan 'wonen' en gelegen in het buitengebied;
- c) bestemmingen, anders dan 'wonen' en 'centrumdoeleinden', niet gelegen in het buitengebied en gelegen op prominenten en/of zichtlocaties;
- d) locaties/gebieden die bouwhistorisch waardevol zijn.

Het welstandsbeleid bestaat daarmee uit gebiedscriteria, objectgerichte, en algemene criteria. Aan deze criteria worden bouwplannen getoetst in het kader van de welstandsbeoordeling.

Binnen het dorp Rinsumageast worden verschillende welstandsgebieden onderscheiden. Het kaartfragment in onderstaande figuur geeft daarvan een indruk.

Figuur 9. Kaartfragment van welstandsgebieden in Rinsumageast

4.4

Gemeentelijk beleid

Toekomstvisie Dantumadiel 2018

Op 16 december 2008 is door de gemeenteraad de visie “Dantumadiel 2018, Dantumadiel Gewoan Bysûnder” vastgesteld. Hierin heeft de gemeente, op hoofdlijnen, haar visie op de ontwikkeling van de gemeente in de periode tot 2018 uiteengezet.

WONEN

De gemeente Dantumadiel is vooral een woongemeente. Er zijn elf dorpen in de gemeente, waarvan drie met een zogenoemde centrumfunctie: Damwâld, Feanwâlden en De Westereen. Dit betekent dat er in deze dorpen verschillende voorzieningen zijn (zoals ook een bedrijventerrein). De gemeente streeft naar “*Noflik Wenjen’ in de groene Wâlden*”. Op basis van de visie zet de gemeente zich in voor de ontwikkeling van de gemeente als woongemeente. Hiervoor wil de gemeente samen met anderen waarborgen dat er voldoende woningen zijn voor onder andere ouderen. Door hierbij ook te waarborgen dat er voldoende voorzieningen in de omgeving zijn kunnen ouderen in hun eigen omgeving blijven wonen. Ook moet er ruimte zijn voor nieuwe woonmilieus.

De economie in de gemeente wordt sinds lang vooral gedragen door de agrarische bedrijven in het algemeen en de veehouderijbedrijven in het bijzonder. De betekenis van deze bedrijven voor de economie is echter wel afgenomen. Het grootste deel van de arbeidsplaatsen is, onderscheiden naar bedrijfstak, te vinden bij de bouw-, handels-, industrie- en gezondheidszorgbedrijven. Het grootste deel van de arbeidsplaatsen is in de drie grootste kernen te vinden. Samen met de ondernemers zet de gemeente in op het versterken en vergroten van de bedrijventerreinen. Omdat de gemeente niet in een zogenoemde economische ontwikkelingszone ligt, zijn de ontwikkelingsmogelijkheden voor bedrijventerreinen in de gemeente beperkt. Voor ondernemers is maatwerk mogelijk, dat past bij de aard en schaal van het dorp. Op basis van de visie zet de gemeente zich in voor het behouden en versterken van de bestaande bedrijven en arbeidsplaatsen. Hierbij vindt de gemeente vooral de vestiging van kleinschalige plaatselijke bedrijven wenselijk.

WERKEN

Met de aanleg van de Centrale As is de ontsluiting van Noordoost-Fryslân over de weg versterkt. Hierdoor is ook de verkeersdruk op de bestaande wegen door de dorpen sterk afgenomen, ook in het dorp Rinsumageast. De gemeente wordt ook over het spoor ontsloten door de spoorweg Groningen - Leeuwarden. In Feanwâlden is er, in het bestaande stationsgebied, een goede aansluiting op de verschillende vervoersvoorzieningen. Qua vervoersmogelijkheden kan er vanuit Rinsumageast gebruik worden gemaakt van de diverse bovengenoemde opties.

VERVOEREN

Sletten romte beleid (2009)

Bij de gemeente komen regelmatig aanvragen binnen voor het bebouwen van open plekken binnen de dorpen. Dit heeft in 2006 geleid tot de beleidsnotitie "Open Gaten" waarin beoordelingscriteria voor het bouwen op dergelijke gaten zijn geformuleerd. Evaluatie en actualisatie van dit beleid heeft plaatsgevonden in 2009 en heeft geresulteerd in het "Sletten romte beleid 2009", door de Raad vastgesteld op 21 april 2009. In het kader van het sletten Romte Beleid zijn nu de "open gaten" in Rinsumageast geïnventariseerd en opgenomen in het voorontwerp bestemmingsplan. Het Sletten Romte beleid is daarmee uitgewerkt in dit bestemmingsplan.

Verkeersstructuur Plan 2012

Het VerkeersStructuur Plan 2012 (VSP) geeft aan hoe de gemeente in de toekomst met haar wegen om wil gaan. Bereikbaarheid van alle bestemmingen is een eerste vereiste. Neveneffecten zijn de gevolgen voor het milieu en de verkeersveiligheid. Voor de verkeersveiligheid is het belangrijk de wegen in te richten naar de functie van de weg: een Duurzaam Veilig wegennet. Deze functie is gericht op verkeersruimte en/of verblijfsruimte. De wegen zijn in het VSP daarom onderverdeeld in categorieën. Er wordt onderscheid gemaakt tussen stroomwegen, gebiedsontsluitingswegen en wegen met een verblijfsfunctie (erfontsluitingswegen). Stroomwegen zijn de auto(snel)wegen, gebiedsontsluitingswegen bijvoorbeeld de provinciale wegen in de gemeente, erftoegangswegen zijn alle overige wegen. Op deze laatste wegen zal het autoverkeer langzamer moeten rijden (30 en 60 kilometerzones).

Omdat één van de belangrijkste uitgangspunten van Duurzaam Veilig is dat het wegbeeld in overeenstemming moet zijn met het gewenste verkeersgedrag, zal de status van 30 km/uur-gebied ondersteund moeten worden met inrichtingsmaatregelen. In het VSP is een hoofdthema voor de inrichting van de erftoegangswegen het gedachtengoed van Shared Space.

Gemeentelijk rioleringsplan (2014)

De gemeente Dantumadiel heeft samen met de gemeente Dongeradeel een vGRP (verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan) opgesteld. Dit plan heeft een geldigheidsduur van 4 jaar (2014-2017). In het vGRP wordt aangegeven hoe de gemeenten de zorgplichten voor afvalwater, grondwater en hemelwater invullen en financieren.

In het kader van de klimaatveranderingen en waterkwaliteit zijn de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) vastgesteld en ondertekend. Vanuit het NBW is in Fryslân het Fries Bestuursakkoord Waterketen (FBWK) ondertekend. In het FBWK is afgesproken dat gemeenten zich zullen inspannen om een meer doelmatige en duurzame waterketen in Fryslân te realiseren. De burger wordt hier nauw bij betrokken. Als uitwerking van het FBKW is besloten om de samenwerking met andere gemeenten en/of Wetterskip Fryslân te intensiveren om de doelen te realiseren. Deze samenwerking is opgenomen in het vGRP 2014-2017.

Karakteristieke bebouwing

De gemeente heeft in 1996 onderzoek laten verrichten naar de visuele-ruimtelijke waarde van de bebouwing in Dantumadiel, zowel in de kernen als het buitengebied. De oudere boerderijen die in de gemeente voorkomen zijn van het kop-hals-romp- en het kop-romp-type. Dit laatste is het op de zandgronden meest algemene type. Later zijn ook stelpboerderijen en varianten daarvan, zoals het Bergumermeer-type, in de gemeente gebouwd. Een woningtype dat vanaf de 19de eeuw karakteristiek is voor Dantumadiel en nog vrij veel voorkomt is de woning onder schilddak. Dit is een woning met een lage goot en een vrij steil dak. Zowel arbeiders- als voornamere woningen kregen

vaak een schilddak. Doorgaans zijn deze woningen met de langste gevel naar de weg (of het water) gebouwd.

Anno 2015/2016 is het beleid omtrent karakteristieke bebouwing door de gemeente geactualiseerd. Daarbij is ook een nieuwe lijst gemaakt van karakteristieke panden. Het voorliggende bestemmingsplan neemt dit nieuwe beleid al mee. De panden uit de inventarisatie zijn opgenomen met een aanduiding “karakteristiek”. De nieuwe inventarisatie betekent, dat in een enkel geval panden van de lijst verwijderd zijn, terwijl in andere gevallen panden aan de lijst zijn toegevoegd.

Het betreft voor de kern Rinsumageast de volgende panden:

Tabel 2. Karakteristieke panden in het plangebied

Adres	Type
Tjaerdawei 9	
Tjaerdawei 20	Pastorie
Tjaerdawei 50	Rentenierswoning
Tjaerdawei 34/36	Rentenierswoning
Tjaerdawei 41/43	Zuivelfabriek met directeurswoning
Van Aylvawei 33	Woonhuis
Van Aylvawei 35	Woonhuis
Van Aylvawei 4-6	Dubbel woonhuis
Juckemawei 8	Woonboerderij
Juckemawei 1	Pastoriewoning
Rjochthússtrjitte 23	Rentenierswoning
Rjochthússtrjitte 25	Rentenierswoning
Rjochthússtrjitte 5	Rentenierswoning
T.S. Siniastrjitte 7	Voormalig kerkgebouw
Tsjerkestrjitte 4	Kerkgebouw
Tsjerkestrjitte 12	Rentenierswoning

O m g e v i n g s a s p e c t e n

5

5.1

Ecologie

Wet- en regelgeving

In het kader van de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan is het van belang om aandacht te besteden aan effecten op natuurwaarden. De effecten dienen te worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming. Deze beoordeling vindt plaats in relatie tot de Wet natuurbescherming (Wnb) die per 1 januari 2017 in werking is getreden en het provinciale gebiedsgerichte natuurbeleid. Voor wat betreft de effecten op natuurwaarden moet onder meer aangegeven worden of er als gevolg van het plan vergunningen of ontheffingen noodzakelijk zijn en, zo ja, of deze verkregen kunnen worden.

Onderzoek

Voorliggend bestemmingsplan is opgesteld ten behoeve van het planologisch-juridisch vastleggen van de bestaande situatie in het plangebied. Aanzienlijke veranderingen in de bestaande situatie worden met dit bestemmingsplan niet voorzien. Er vinden door dit bestemmingsplan niet direct bouw- of sloopwerkzaamheden, werkzaamheden aan beplanting of aan watergangen plaats die gevolgen zouden kunnen hebben voor beschermde soorten. Ook liggen er geen wettelijk beschermde natuurgebieden in de nabijheid van het plangebied die hinder zouden kunnen ondervinden van de activiteiten ter plaatse. Tegen deze achtergrond treden naar verwachting dan ook geen significant negatieve effecten van beschermde waarden in de zin van de Wet natuurbescherming op waarvoor nader ecologisch onderzoek noodzakelijk zou zijn. Bij een aanvraag om omgevingsvergunning dient in alle gevallen toetsing aan de Wet natuurbescherming plaats te vinden.

Ten aanzien van verbouw- en sloopwerkzaamheden wordt opgemerkt dat, hoewel het voorliggende bestemmingsplan deze activiteiten niet rechtstreeks mogelijk maakt, de Wet natuurbescherming uiteraard wel van toepassing. Verbouwwerkzaamheden betreffen onder andere ingrepen in bestaande bebouwing, waarbij de werkzaamheden veelal gericht zijn op isolatie en het vergroten van een bestaande woning. Hierbij kan (deels) sloop aan de orde zijn. Indien aan daken en muren wordt gewerkt, dient met name aandacht te zijn voor de bescherming van vogels (nestlocaties) en de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. De algemene zorgplicht zoals die is opgenomen in de Wet natuurbescherming bewerkstelligt dat nadelige gevolgen voor planten en dieren voorkomen moeten worden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen, in alle gevallen.

Conclusie

Dit bestemmingsplan mag wat betreft ecologie uitvoerbaar worden geacht. De algemene zorgplicht is op alle handelingen van toepassing.

5.2

Externe veiligheid

Algemeen kader

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, LPG en munitie. Het aandachtsveld van externe veiligheid richt zich op zowel inrichtingen (bedrijven) waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn als het transport van gevaarlijke stoffen. Dit vervoer kan plaatsvinden over weg, water en spoor en door buisleidingen. Het beleid is er op gericht te voorkomen dat te dicht bij gevoelige bestemmingen activiteiten met gevaarlijke stoffen plaatsvinden. Dit is verankerd in diverse wet- en regelgeving, zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim: Activiteitenbesluit).

RISICOKAART

In het kader van het Interprovinciaal Overleg (IPO) is een zogenoemde [risicokaart](#) ontwikkeld. Hierin is informatie opgenomen die met risico te maken heeft; zowel risicobronnen als kwetsbare objecten worden getoond die aandacht verdienen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Kwetsbare objecten zijn gebouwen waarin zich veel mensen kunnen bevinden en gebouwen waar niet-zelfredzame mensen aanwezig zijn (zieken, bejaarden, kinderen).

Onderzoek

Uit de risicokaart blijkt dat er in het plangebied geen sprake is van risicobronnen. De meest nabijgelegen risicobron betreft een gasleiding op minimaal 600 m ten zuidwesten van het plangebied. Dit is leiding A-596 van Gasunie Transport Services B.V met een uitwendige diameter van 8,62 inch en een werkdruk van 78,80 bar. Verderop ligt ten zuidoosten van het dorp en op een afstand van 900 m van het plangebied nog gasleiding N-505 met een diameter van 6,61 inch en een werkdruk van 40 bar. Beide leidingen liggen op dusdanig voldoende afstand dat deze bij calamiteiten geen effecten in het plangebied hebben.

Op de kaart staan voorts nog een tweetal kwetsbare objecten in het plangebied aangegeven betreffende de school en peuterspeelzaal aan de Tjaerdawei 42a en het naastgelegen multifunctionele centrum aan 42b.

Conclusie

Omdat voorliggend bestemmingsplan conserverend van aard is, bestaan er geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid vanwege externe veiligheid. Wettelijke verplichtingen zijn voldoende geborgd in dit bestemmingsplan.

5.3

Erfgoed

De Monumentenwet 1988 is per 01-07-2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze naar verwachting in 2019 in werking treedt. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is. De Erfgoedwet bundelt en wijzigt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Daarnaast dient ieder ruimtelijk plan een analyse van de overige cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Voor zover in een plangebied sprake is van erfgoed, dient op grond van voorgaande dan ook aangegeven te worden op welke wijze met deze cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten archeologie rekening wordt gehouden. Voor het onderzoek naar erfgoed wordt uitgegaan van de Cultuurhistorische Kaart 2 (CHK2) van de Provincie Fryslân, waar ook de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) deel van uit maakt. Op deze kaarten is informatie opgenomen over archeologische en cultuurhistorische waarden.

In het voorliggende bestemmingsplan wordt ingegaan op de huidige wetgeving die geldt voor het erfgoed.

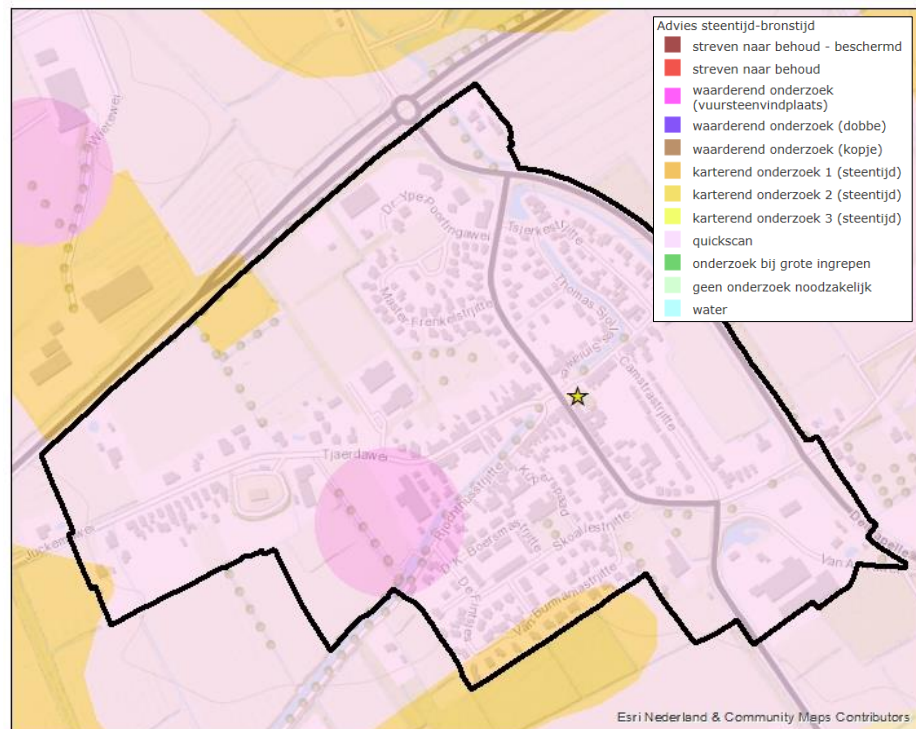
5.3.1

Archeologie

Onderzoek

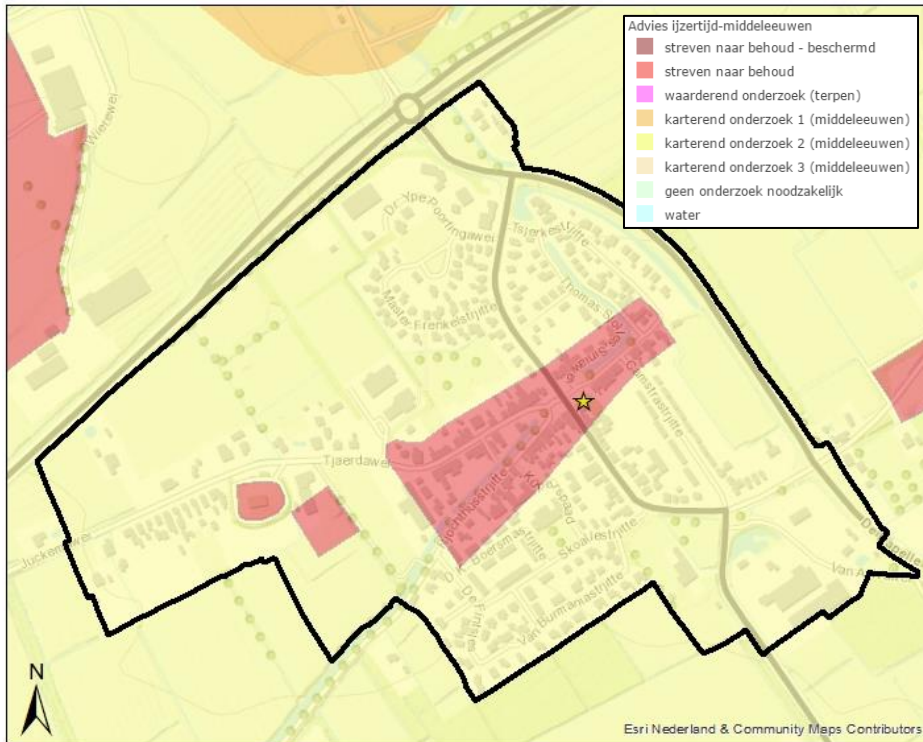
Op de FAMKE zijn voor het gemeentelijk grondgebied de bekende als wel de te verwachten archeologische waarden aangegeven. Daarbij worden twee verschillende onderzoeksperiodes onderscheiden.

Voor diverse gronden in het plangebied geldt voor de onderzoeksperiode steentijd-bronstijd (zie figuur 10) het advies van 'waarderend onderzoek (vuursteenvindplaats)', 'karterend onderzoek 1' en 'quickscan'. Voor het waarderend onderzoek gaat het om reeds bekende vuursteenplaatsen, een gedeelte hiervan is mogelijk al verstoord. Het karterend onderzoek 1 betreft gebieden waar archeologische resten uit de steentijd zich vlak onder de oppervlakte bevinden. Deze archeologische resten zijn zeer kwetsbaar. In de gebieden waarvoor een quickscan geadviseerd wordt, wordt vermoed dat eventuele aanwezige archeologische resten al ernstig verstoord zijn, maar dit is niet met zekerheid te zeggen. Dit houdt in dat er bij ingrepen groter dan 50 m² (waarderend), 500 m² (karterend onderzoek 1) respectievelijk 5.000 m² (quickscan) onderzoek naar archeologie dient te worden verricht.

Figuur 10. FAMKE, onderzoeksperiode steentijd - bronstijd (Bron: Provinsje Fryslân, 2015)

Voor de onderzoeksperiode ijzertijd-middeleeuwen (zie figuur 11) gelden de adviezen ‘streven naar behoud’ en ‘karterend onderzoek 3’. Voor de gebieden waar het advies streven voor behoud wordt gegeven is bekend dat zij waardevolle archeologische resten uit de periode bronstijd en later bevatten. In de gebieden waarvoor het advies karterend onderzoek 3 geldt, kunnen zich archeologische resten uit de periode ijzertijd - middeleeuwen bevinden. Dit houdt in dat voor ingrepen groter dan 50 m² (streven naar behoud) respectievelijk 5.000 m² (karterend onderzoek 3) archeologisch onderzoek dient te worden verricht.

Figuur 11. FAMKE, onderzoeksperiode ijzertijd - middeleeuwen (Bron: Provincie Fryslân, 2015)

Regeling in dit bestemmingsplan

In dit bestemmingsplan is een regeling opgenomen ten behoeve van de bescherming en het behoud van archeologische waarden. Het gebied dat op de FAMKE-kaart is aangeduid met ‘streven naar behoud’ is in het bestemmingsplan voorzien van een dubbelbestemming ‘Waarde - Archeologie’. Voor ingrepen met een oppervlakte groter dan 50 m² dient een omgevingsvergunning te worden aangevraagd en een archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Aangezien geen nieuwe ruimtelijke ingrepen met dit bestemmingsplan worden voorzien, is de noodzaak tot het verrichten van archeologisch onderzoek niet aan de orde geweest.

Conclusie

Met dit bestemmingsplan is een archeologische beschermingsregeling opgenomen. Gelet hierop mag dit bestemmingsplan op het onderdeel archeologie uitvoerbaar worden geacht.

In alle gevallen blijft voor het plangebied evenwel de archeologische meldingsplicht van kracht. Dit ongeacht de grootte van de ingreep. Concreet houdt dit in dat wanneer bij graafwerkzaamheden vondsten worden aangetroffen waarvan de vinder redelijkerwijs moet kunnen weten dat het archeologie betreft, dit gemeld moet worden bij het bevoegd gezag, zijnde de minister.

NOTA BENE

5.3.2

Cultuurhistorie

Onderzoek

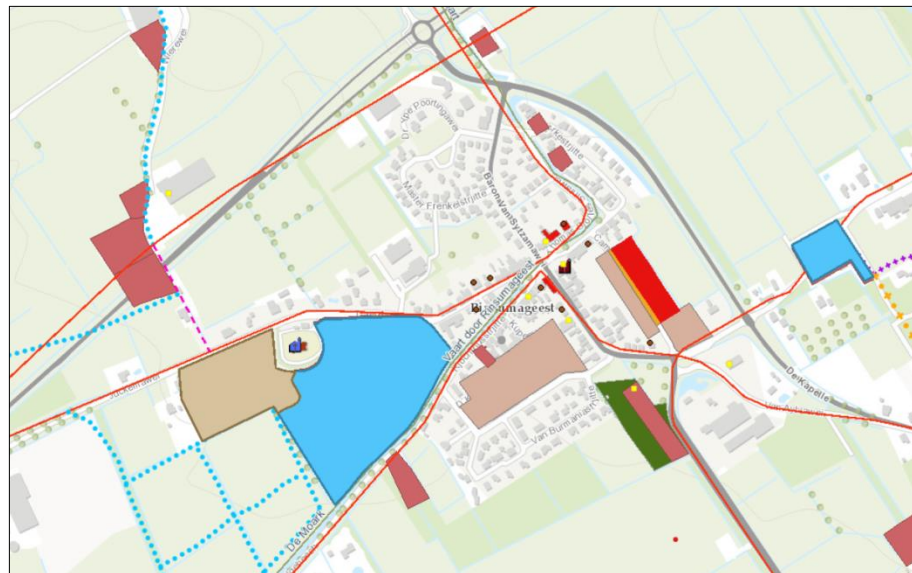
De CHK2 is geraadpleegd om informatie over cultuurhistorische waarden die in het plangebied zouden kunnen voorkomen. Hieruit blijkt dat in het plangebied sprake is van verschillende cultuurhistorische waarden. Uit de CHK2 blijkt dat in het plangebied sprake is van verschillende cultuurhistorische elementen en structuren (zie figuur 12).

Dit bestemmingsplan is gericht op het actualiseren en conserveren van de bestaande situatie in het plangebied. De historisch-geografische karakteristiek van het plangebied hangt nauw met de ontstaans- en ontwikkelingsgeschiedenis van Rinsumageest samen. De gemeente is zich bewust van de historische waarde van het plangebied. Mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen worden derhalve met zorg ingepast waarbij cultuurhistorische structuren en waarden niet of zo min mogelijk worden doorbroken en aangetast.

RIJKSMONUMENTEN

Beschermde rijksmonumenten (met monumentnummers) in het plangebied zijn de volgende:

- de Alexanderkerk aan de Juckemawei 3 (nr. 11691);
- de boerderij (Tjaardastate) met dierenverblijf (duiventil) aan de Van Aylvawei 32 (nrs. 512847 en 512848);
- woningen aan de Rjochthústrjitte 1 (nr. 11692) en aan de Thomas Sjolles Siniawei 9 (nr. 11693) en 11 (nr. 11694).

Figuur 12. Kaartfragment CHK2 (Bron: Provincie Fryslân, 2015)

KARAKTERISTIEK

De aanwijzing van de hiervoor genoemde rijksmonumenten heeft plaatsgevonden voor gebouwen uit de tijdperiode tot circa 1850. Daarnaast heeft gemeente in 2015 de karakteristieke panden geïnventariseerd die een nadere bescherming behoeven. Voor zover deze binnen het plangebied van Rinsuma-

geast liggen, zijn ze opgenomen in tabel 2 in paragraaf 4.4. Deze panden zijn voorzien van een aanduiding op de plankaart.

Conclusie

Omdat dit bestemmingsplan actualiserend en conserverend van aard is, worden bestaande ruimtelijke structuren als gevolg van dit bestemmingsplan niet ingrijpend gewijzigd. Cultuurhistorische waarden worden hierdoor niet aangetast. Dit bestemmingsplan mag uit cultuurhistorisch oogpunt dan ook uitvoerbaar worden geacht.

5.4

Bedrijven- en (milieu)hinder

Wet- en regelgeving

Milieubelastende functies (zoals bedrijven) kunnen tot hinder vanwege geur, stof, geluid, gevaar en dergelijke op milieugevoelige functies (zoals woningen) in de directe omgeving leiden. Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening is het waarborgen van voldoende afstand tussen bedrijven en woningen dan ook noodzakelijk. Op basis van de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) wordt hiertoe een richtafstandenlijst voor milieubelastende activiteiten gehanteerd. Per bedrijfstype zijn voor de verschillende hinderaspecten minimale afstanden aangegeven die in de meeste gevallen kunnen worden aangehouden tussen milieubelastende en milieugevoelige objecten om hinder en schade aan mensen binnen aanvaardbare normen te houden. De grootst aangegeven afstand is daarbij bepalend. De genoemde maten zijn richtinggevend, maar met een goede motivering kan en mag hiervan worden afgeweken.

Systematiek bedrijven en milieuzonering

In de VNG-publicatie worden twee omgevingstypen onderscheiden, te weten:

1. **Rustige woonwijk dan wel rustig buitengebied:** Functiescheiding wordt nagestreefd door de minimale richtafstanden te hanteren die in een lijst bij omgevingstype 1 zijn opgenomen, waarbij een bepaalde bij een bedrijf of voorziening behorende milieucategorie tot een zoneringsafstand ten opzichte van hindergevoelige functie, te weten:
 - milieucategorie 1 met een minimale richtafstand van 10 m;
 - milieucategorie 2 met een minimale richtafstand van 30 m;
 - milieucategorie 3.1 met een minimale richtafstand van 50 m;
 - milieucategorie 3.2 met een minimale richtafstand van 100 m;
 - milieucategorie 4.1 met een minimale richtafstand van 200 m;
 - milieucategorie 4.2 met een minimale richtafstand van 300 m.
2. **Gemengd gebied:** Bij de aanwezigheid en het naast elkaar samengaan van uiteenlopende hinderveroorzakende en hindergevoelige functies is sprake van functiemenging. In tegenstelling tot de rustige woongebieden van omgevingstype 1 zijn in dergelijke levendige gebieden milieubelastende activiteiten op kortere afstand van milieugevoelige objecten mo-

gelijk. Hiertoe bestaat de methode dat de bij functiescheiding op grond van de VNG-publicatie aangegeven minimale richtafstanden met één afstandsstap worden verkleind (milieucategorie 1 wordt 0, 2 wordt 1, 3.1 wordt 2, etc.). Een ander methode is om te werken met een categorie-indeling waarbij voorwaarden voor de inpassing zijn gegeven, te weten:

- Categorie A: Activiteiten die zodanig weinig milieubelastend voor hun omgeving zijn, dat deze aanpandig aan woningen kunnen worden uitgevoerd. De eisen uit het Bouwbesluit voor scheiding tussen wonen en bedrijven zijn daarbij toereikend.
- Categorie B: Activiteiten die in gemengd gebied kunnen worden uitgeoefend, echter met een zodanige milieubelasting voor hun omgeving dat zij bouwkundig afgescheiden van woningen en andere gevoelige functies dienen plaats te vinden.
- Categorie C: Activiteiten zoals genoemd bij categorie B, waarbij vanwege de relatief grote verkeersaantrekkende werking een ontsluiting op de hoofdinfrastructuur is aangewezen.

Onderzoek

Bij recht is nieuwvestiging van hinderveroorzakende functies op andere dan de bestaande en als zodanig aangeduide dan wel bestemde locaties binnen het voorliggende bestemmingsplan niet mogelijk. In gevallen van zowel uitbreiding als in gevallen van nieuwvestiging zal bij de verstrekking van omgevingsvergunning milieu of bij het instemmen met meldingen van geval tot geval een beoordeling plaatsvinden van de gevolgen voor de directe omgeving.

Conclusie

Met dit bestemmingsplan worden geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt die niet voldoen aan geldende criteria omtrent minimale richtafstanden ten opzichte van hindergevoelige objecten. Daarnaast kan worden gesteld dat bestaande bedrijven en voorzieningen in het plangebied in hun huidige omvang en op grond van de huidige bedrijfsvoering (en bijbehorende omgevingsvergunning milieu) acceptabel zijn. Er zijn dan ook geen belemmeringen in het kader van hinder van en voor bedrijven en voorzieningen te verwachten. Het bestemmingsplan mag uitvoerbaar worden geacht.

5.5

Waterparagraaf

Wet- en regelgeving

Op grond van artikel 3.1.6 Bro moet in een zogenoemde waterparagraaf worden aangegeven op welke wijze rekening is gehouden met de gevolgen van een ruimtelijk plan voor de waterhuishoudkundige situatie. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets. De watertoets heeft ten doel waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze te beschouwen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten. Door middel van de watertoets wordt aandacht besteed aan het

wateraspect. Voor het uitvoeren van de watertoets is het beleid van het Wetterskip Fryslân van belang. Dit beleid is neergelegd in het waterbeheerplan 2010-2015 (WBP) “*Wiis mei wetter*” en het waterhuishoudingsplan (WHP) “*Wetter jout de romte kwaliteit*”. Beide waterplannen houden rekening met de nieuwe Waterwet.

De Waterwet, die per 22 december 2009 van kracht is geworden, heeft gezorgd voor een ingrijpende bundeling van waterwetgeving. Daarnaast heeft het Nationaal Waterplan (NWP), waarvan de eerste versie tegelijk met de Waterwet is verschenen, een formele rol in de ruimtelijke ordening. Het eerste NWP is tevens een structuurvisie op basis van de Waterwet en de Wro en is opgesteld voor de planperiode 2009-2015. Met de inwerkingtreding van de Waterwet is tevens de Watervergunning van kracht geworden. Een watervergunning van Wetterskip Fryslân als waterbeheerder is nodig voor werkzaamheden in, onder, langs, op, bij of aan open water, waterkeringen en wegen in het beheer van Wetterskip Fryslân, het onttrekken van grondwater en het lozen op het oppervlaktewater.

Onderzoek/Wateradvies

Vooropgesteld dient te worden dat dit bestemmingsplan een conserverend plan is. Dit bestemmingsplan legt enkel de huidige planologisch-juridisch toegelaten situatie in het plangebied opnieuw vast. De gevolgen van dit bestemmingsplan op de waterhuishouding zullen dan ook gering zijn. Het aanbrengen van veranderingen in het heersende watersysteem wordt met dit bestemmingsplan niet beoogd; uitgangspunt is de bestaande aan- en afvoer van regen- en afvalwater te handhaven. Er worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Bij concrete ontwikkelingen en het gebruik maken van de mogelijkheden om binnen- en buitenplans af te wijken van het bestemmingsplan dient wateradvies bij Wetterskip Fryslân te worden aangevraagd.

Dit bestemmingsplan wordt aan het Wetterskip voorgelegd in het kader van het reguliere overleg van de bestemmingsplanprocedure.

Conclusie

De gemeente volgt de wettelijk gestelde eisen die door Wetterskip Fryslân aan het wateraspect in het plangebied worden gesteld. Er bestaan voor het aspect water geen belemmeringen ten aanzien van dit bestemmingsplan.

5.6

Bodem

Wet- en regelgeving

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat met betrekking tot de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem inzicht moet worden verkregen in de uitvoerbaarheid van een ruimtelijk plan. Het gaat daarbij onder meer om de noodzakelijke financiële investering van een (mogelijk noodzakelijke) bodem-

sanering. Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening moet het bestemmen van gronden met een bodem van onvoldoende milieuhygiënische kwaliteit met een hiervoor gevoelige bestemming in beginsel worden voorkomen.

Op de bodeminformatiekaart van Rijkswaterstaat (het zogeheten [Bodemloket](#)) is zoveel mogelijk informatie verzameld over de kwaliteit van de bodem. Het bodemloket biedt informatie over bodemonderzoeken en -saneringen die zijn uitgevoerd. Ook is er informatie opgenomen over bedrijven of terreinen waar ‘verdachte’ werkzaamheden hebben plaatsgevonden die mogelijk bodemverontreiniging hebben veroorzaakt en waar mogelijk bodemonderzoek moet worden uitgevoerd. Ook voor onverdachte terreinen geldt overigens dat bodemverontreiniging kan worden aangetroffen, omdat altijd activiteiten kunnen hebben plaatsgevonden die tot verontreiniging van de bodem hebben geleid en die thans niet bekend zijn.

Onderzoek

Uit de informatie van het bodemloket blijkt dat in het plangebied op verschillende locaties bodemonderzoek is uitgevoerd waar geen vervolg (onderzoek of sanering) voor nodig is geweest. Op een enkele locatie is bodemonderzoek uitgevoerd waar verder onderzoek nog noodzakelijk kan zijn. Saneringslocaties komen in het plangebied niet voor. Wel is van een locatie aan de Tjaerdawei bekend dat er een historische activiteit heeft plaatsgevonden die tot verontreiniging van de bodem kan hebben geleid.

In het kader van in de toekomst uit te voeren projecten binnen de regels van dit bestemmingsplan zal daar waar nodig nader onderzoek moeten worden verricht. In de voorbereiding- en uitvoeringsfase moet daarom rekening worden gehouden met verkennend of actualiserend bodemonderzoek en het werken in en het afvoeren van licht tot sterk verontreinigde grond. De uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan wordt hierdoor echter op voorhand niet door onvoldoende milieuhygiënische kwaliteit van de bodem belemmerd.

Om er bij ruimtelijke ontwikkelingen voldoende zeker van te zijn dat er geen sprake is van bodemverontreiniging, is het in het kader van het traject van een omgevingsvergunning voor het bouwen noodzakelijk dat er een vooronderzoek uitgevoerd wordt, conform de NEN 5725. Als uit de resultaten van het vooronderzoek geen zaken naar voren komen die een verdenking van bodemverontreiniging veroorzaken, kan worden volstaan met een dergelijk vooronderzoek. Als er wel verdenkingen van bodemverontreiniging zijn, dan dient een verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 te worden uitgevoerd. Dergelijk onderzoek dient voorafgaand aan bouw- en graafwerkzaamheden plaats te vinden. Het uitvoeren van het vooronderzoek, en indien noodzakelijk een verkennend bodemonderzoek, is een voorwaarde waaraan voldaan moet worden voordat een omgevingsvergunning voor het bouwen in werking kan treden.

Conclusie

Voorliggend plan is, zoals reeds genoemd, een conserverend en actualiserend plan. Naast reeds toegelaten reguliere perceelsgebonden bouw mogelijkheden worden er geen nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied mogelijk gemaakt. Geconcludeerd kan worden dat de status quo met betrekking tot bodemverontreiniging in het plangebied acceptabel is. De aanwezigheid van (potentieel) vervuilde locaties vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit bestemmingsplan.

5.7

Geluidhinder

Wet- en regelgeving

De Wet geluidhinder (Wgh) is er op gericht om de geluidhinder vanwege onder andere wegverkeerslawaai, spoorweglawaai en industrielawaai te voorkomen en te beperken. De Wgh bepaalt dat de 'geluidsbelasting' op gevels van woningen en andere geluidsgevoelige objecten niet hoger mag zijn dan een in de wet bepaalde norm. In veel gevallen is deze norm 48 dB, die als voorkeursgrenswaarde wordt aangeduid.

In het plangebied is geen sprake van industrie- of spoorweglawaai. Derhalve is enkel nader op wegverkeerslawaai ingegaan.

In de Wgh is bepaald dat elke weg een geluidzone heeft, behoudens wegen die binnen een als woonerf aangeduid gebied liggen en wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt. Wanneer binnen een geluidzone nieuwe geluidgevoelige objecten, zoals woningen, worden gerealiseerd, moet door middel van akoestisch onderzoek worden vastgesteld of aan de grenswaarden uit de Wgh wordt voldaan.

WEGVERKEERSLAWAAI

Onderzoek

Met voorliggend bestemmingsplan wordt bij recht niet voorzien in het oprichten van nieuwe geluidgevoelige objecten. Uitsluitend de bestaande situatie in het plangebied wordt planologisch-juridisch vastgelegd. Ook vinden vanwege dit bestemmingsplan geen ingrijpende wijzigingen in de verkeersinfrastructuur plaats waardoor verkeersstromen in belangrijke mate zullen veranderen ten nadele van geluidgevoelige objecten in de omgeving. Akoestisch onderzoek is voor dit bestemmingsplan dan ook niet van toepassing.

Conclusie

De uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan wordt niet belemmerd door geluidhinder vanwege wegverkeerslawaai.

5.8

Luchtkwaliteit

Wet- en regelgeving

Op 1 maart 1993 is de Wet milieubeheer (Wm) in werking getreden. Onder andere de Europese regelgeving voor de luchtkwaliteit is met de inwerkingtreding van de wijziging van de Wm (onderdeel luchtkwaliteitseisen) op 15 november 2007 in de Nederlandse wet- en regelgeving verwerkt. Uitgangspunt van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden. Hierin is bepaald wanneer en hoe overschrijdingen van de grenswaarden voor de luchtkwaliteit moeten worden behandeld. In de ruimtelijke ordeningspraktijk zijn vooral de grenswaarden voor stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) van belang. De grenswaarden zijn als volgt:

Tabel 3. Grenswaarden luchtkwaliteit

Stof	Toetsing van	Grenswaarde	Geldig vanaf
Stikstofdioxide (NO ₂)	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	2015
	Uurgemiddelde concentratie maximaal 18 keer per jaar	200 µg/m ³	2015
Fijn stof (PM ₁₀)	Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	2005
	24-uurgemiddelde concentratie maximaal 35 keer per jaar	50 µg/m ³	2011

De wet is enerzijds gericht op het voorkomen van negatieve effecten voor de volksgezondheid. Anderzijds biedt de wet mogelijkheden om ruimtelijke ontwikkelingen te realiseren, ondanks overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit. Om de bovenstaande doelen te behalen voorziet de Wm in een gebiedsgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het NSL. De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Luchtkwaliteitseisen vormen op grond van de Wm geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkeling indien:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een project, al dan niet per saldo, niet leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- een project “niet in betekende mate” bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

In het Besluit en de Regeling Niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) is exact vastgelegd welke typen projecten “niet in betekende mate” bijdragen aan de luchtverontreiniging. Projecten met een invloed van 'niet in betekende mate' (nibm) op de luchtkwaliteit zijn daarbij vrijgesteld van toetsing aan de grenswaarden. De Nibm-grens is gelijk aan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde voor NO₂ en PM₁₀ en komt overeen met een bijdrage van 1,2 µg/m³. Van een dergelijke verslechtering van de luchtkwaliteit is d.d. 30-03-2015 sprake wanneer een ruimtelijk plan tot een toename van meer dan

1.283 voertuigbewegingen van personenwagens of 87 voertuigbewegingen van vrachtverkeer per weekdagemaal leidt.

Onderzoek

Dit bestemmingsplan is actualiserend en conserverend van aard. Nieuwe groot-schalige ruimtelijke ontwikkelingen worden met dit bestemmingsplan niet voorzien. Daarom is voor dit bestemmingsplan geen toename van verkeersstromen te verwachten en is er geen sprake van een verslechtering van de luchtkwaliteit. Dit bestemmingsplan kan daarom worden beschouwd als 'niet in betekende mate' van invloed op de luchtkwaliteit.

Conclusie

Dit bestemmingsplan wordt niet door de wettelijk gestelde eisen wat betreft het aspect luchtkwaliteit belemmerd.

5.9

Overig

5.9.1

(Vormvrije) m.e.r.-beoordeling

De m.e.r.-beoordeling houdt in dat nagegaan moet worden of er activiteiten plaatsvinden die negatieve effecten op het milieu kunnen hebben. De grondslag hiervoor is enerzijds het Besluit m.e.r. en anderzijds de hiervoor beschreven milieuonderzoeken. Omdat met dit bestemmingsplan geen nieuwe ruimtelijke ingrepen worden voorzien (anders dan die reeds planologisch-juridisch al waren toegelaten), worden geen drempelwaarden uit bijlage D van het Besluit m.e.r. overschreden. Op basis van het onderzoek betreffende omgevingsaspecten worden verder ook geen onaanvaardbare milieueffecten als gevolg van dit bestemmingsplan verwacht. Er is dan ook geen noodzaak of aanleiding voor een (vervolg)onderzoek in het kader van het Besluit m.e.r.

5.9.2

Kabels en leidingen

In het plangebied is sprake van nutsinfrastructuur zijnde de gebruikelijke huisaansluitingen betreffende gas, water, elektriciteit, kabel en/of telecom. Dergelijke perceelsgebonden verbindingen van kabels en leidingen zijn van ondergeschikt belang en hoeven geen specifieke regeling, want ze zijn reeds in de diverse bestemmingen begrepen.

5.9.3

Duurzaamheid

Duurzaamheid van een gebied of in relatie tot een ruimtelijke ontwikkeling kan tot uitdrukking komen in de thema's: kwaliteit van de leefomgeving, water, energie, mobiliteit, natuur/ecologie en milieu. Onder deze laatste kan

onder meer het volgende worden verstaan: gezondheid, externe veiligheid, materiaalkeuze en hergebruik van materialen, duurzaam slopen, geluid, lucht en beheer/onderhoud van een gebied of gebouw. Er bestaat geen wettelijke verplichting om het thema duurzaamheid in bestemmingsplannen vast te leggen. Wel vormt het een belangrijk onderwerp in het sociaal-maatschappelijke debat en daarmee een belangrijk aandachtspunt in het overheidsbeleid. Gemeenten streven in dat kader naar een duurzame (gebouwde) omgeving.

Bestemmingsplannen kunnen echter beperkt worden gehanteerd om duurzame energieaspecten te regelen. Voor eventuele ambitieuze duurzame energiedoelstellingen dienen dan ook extra instrumenten, zoals privaatrechtelijke overeenkomsten, ingezet te worden.

Er is bij bewoners en ondernemers in de gemeente Dantumadiel vraag naar het mogen plaatsen c.q. realiseren van zonnepanelen. Het opwekken van zonne-energie is een ontwikkeling die in en rond de dorpen te verwachten is. In het provinciale beleid (Verordening Romte) wordt deze ontwikkeling zowel individueel bij woningen, als projectmatig, in de vorm van zonneweiden, voor mogelijk gehouden. Het voorliggende bestemmingsplan voorziet dan ook in een afwijkingsmogelijkheid en een wijzigingsbevoegdheid.

AFWIJKINGSMOGELIJKHEID BIJ (BEDRIJFS-)WONINGEN

De plaatsing van zonnecollectoren en fotovoltaïsche cellen op daken in het plangebied is gewoon mogelijk binnen de regels van dit bestemmingsplan. Aanvullend is een regeling opgenomen die voorziet in het toestaan van kleinschalige duurzame energievoorzieningen bij (bedrijfs-)woningen. Het gaat dan om voorzieningen direct op en aansluitend aan het erf (bouwperceel) waarop (bedrijfs-)woningen zijn toegestaan. Wel is het nodig om hiervoor een ruimtelijke procedure van het afwijken van het bestemmingsplan te doorlopen. Het betreft hier de reguliere afwijkingsprocedure met een doorlooptijd van 8 weken. Op deze wijze is gewaarborgd dat aan een aantal voorwaarden is voldaan, voordat zonnepanelen worden geplaatst op een bouwperceel van de (bedrijfs-)woning of op een aansluitend perceel. Het uitgangspunt van de afwijkingsmogelijkheid is dat ruimte wordt geboden voor het opwekken van energie voor de eigen behoefte. De afwijkingsmogelijkheid is dan ook in oppervlakte begrenst.

WIJZIGINGSBEVOEGDHEID

Daarnaast is er een aparte regeling opgenomen voor het realiseren van zogenoemde zonneparken, zonnepanelen die niet alleen voorzien in het opwekken van energie voor de eigen behoefte. Hierbij moet een andere afweging worden gemaakt. Deze mogelijkheid is in het bestemmingsplan dan ook opgenomen als wijzigingsbevoegdheid en ziet op meerdere bestemmingen. De gestelde voorwaarden sluiten zoveel mogelijk aan op het provinciale beleid, namelijk 'Romte foar Sinne' van 18 februari 2015.

Juridische toelichting

6.1

Algemeen

Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn de Wet ruimtelijke ordening (Wro), het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen 2012 (SVBP2012) toegepast.

De SVBP2012 bevat een aantal juridische regels die moeten worden opgevolgd. Voor de planregels betekent dit dat er sprake is van een aantal dwingend voorgeschreven begripsbepalingen, die worden neergelegd in artikel 1 aangaande de begrippen. Ook schrijft de SVBP2012 voor op welke wijze er invulling moet worden gegeven aan artikel 2 betreffende de wijze van meten. Vanwege het Bro geldt verder een formulering die ten aanzien van de anti-dubbeltelregel en het overgangsrecht eveneens in de planregels moet worden overgenomen.

SVBP2012

6.2

Opbouw van de regels

De regels zijn zo opgesteld dat deze gebruikt kunnen worden in een analoog alsook in een digitaal bestemmingsplan. Op basis van de Wro is het digitaal vastgestelde bestemmingsplan leidend. Als er een verschil bestaat tussen het analoge en digitale bestemmingsplan, is het digitale bestemmingsplan bepalend qua vormgeving en inhoud.

ANALOG VS. DIGITAAL
BESTEMMINGSPLAN

De hoofdstukindeling van de regels is op een standaardwijze opgesteld. In navolgende is per hoofdstuk een toelichting hierop gegeven.

STANDAARD
HOOFDSTUKINDELING

Hoofdstuk 1: Inleidende regels

Artikel 1: Begrippen

In artikel 1 van de regels worden waar nodig de in de regels gebruikte begrippen verklaard. Dit is alleen het geval wanneer begrippen niet op voorhand voor een eenduidige uitleg, conform normaal spraakgebruik, vatbaar zijn.

Artikel 2: Wijze van meten

De wijze waarop maten, afstanden en dergelijke gemeten moeten worden, is opgenomen in artikel 2.

Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels

De bestemmingsregels in hoofdstuk 2 hebben betrekking op de in het bestemmingsplan gehanteerde enkel- en dubbelbestemmingen en zijn artikelsgewijs in de regels opgenomen. De verbeelding van het bestemmingsplan geeft aan waar de gehanteerde bestemmingen van toepassing zijn. Daarbij kan sprake zijn van verschillende soorten aanduidingen (gebieds-, functie-, bouw- en maatvoeringaanduidingen) waarmee een bepaald gebruik en het daarvoor bouwen nader wordt geregeld. De regels kunnen per bestemming achtereenvolgens bestaan uit de volgende onderdelen:

- **Bestemmingsomschrijving**
In de bestemmingsomschrijving is uitgegaan van een volledige opsomming van wat binnen een bestemming functioneel ten aanzien van het gebruik van de gronden is toegestaan. Soms kan het voorkomen dat verschillende functies of bestemmingen naast elkaar zijn toegelaten, soms als primaire bestemming en soms als ondergeschikte bestemming.
- **Bouwregels**
In de bouwregels is aangegeven of en hoe er in een bepaalde bestemming gebouwd mag worden. Daarbij kan een onderscheid worden gemaakt in het bouwen van hoofdgebouwen en aan-, uit- en bijgebouwen en overkappingen. Dit onderscheid is vooral zichtbaar in de diverse woonbestemmingen. De maatvoering voor hoofdgebouwen is veelal in de regels vastgelegd dan wel op de verbeelding met een aanduiding aangegeven. Door middel van bouwvlakken is de locatie van hoofdgebouwen in het plangebied vastgelegd. De begrenzing van de bouwvlakken is bepaald aan de hand van het globaal na te streven ruimtelijk (stedenbouwkundig) beeld en uitbreidingsmogelijkheden die nog worden geboden. Naast hoofdgebouwen zijn veelal buiten het bouwvlak aan-, uit- en bijgebouwen toegestaan. Deze zullen door situering, oppervlakte en maatvoering ondergeschikt moeten blijven aan de hoofdbebouwing op het perceel. De toegelaten hoogte van erf- en terreinafscheidingen is tevens in de regels opgenomen, voor zover dat in bepaalde bestemmingen is toegestaan.
- **Nadere eisen**
Met het opnemen van nadere eisen kan het bevoegd gezag aanvullende voorwaarden stellen aan de plaats en de afmetingen van bebouwing. Dit met het oog op onder meer het voorkomen van een onevenredige aantasting van een goede woonsituatie, de sociale veiligheid, de milieusituatie, de verkeersveiligheid of de gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden. Voor water wordt ook gekeken naar de goede waterhuishouding.
- **Afwijken van de bouwregels**
Met het afwijken van de bouwregels wordt geregeld dat door het bevoegd gezag in voorkomende gevallen onder voorwaarden bij verschil-

lende bestemmingen kan worden afgeweken van de eerder opgenomen bouwregels per bestemming.

- **Specifieke gebruiksregels**
Met specifieke gebruiksregels is vastgelegd welk gebruik in ieder geval tot strijdig met het in de bestemmingsomschrijving toegestane gebruik wordt gerekend.
- **Afwijken van de gebruiksregels**
In voorkomende gevallen kan door het bevoegd gezag onder voorwaarden bij verschillende bestemmingen worden afgeweken van de gebruiksregels, zoals die eerder zijn genoemd.
- **Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden**
Hiermee wordt geregeld dat met omgevingsvergunning toestemming dient te worden gekregen om bepaalde werkzaamheden in gebieden met een onderkende waarde (uit bijvoorbeeld landschappelijk of cultuurhistorisch oogpunt) uit te voeren. Het kan hierbij zoal om het dempen of graven van sloten, het aanleggen van verhardingen of het aanplanten van bomen gaan.
- **Wijzigingsbevoegdheid**
Met een wijzigingsbevoegdheid bestaat de mogelijkheid voor burgemeester en wethouders om gronden te wijzigen in een andere bestemming.

Hoofdstuk 3: Algemene regels

Algemene regels gelden doorgaans voor het gehele bestemmingsplan en staan min of meer los van de specifieke bestemmingsregels en worden om die reden in een apart hoofdstuk opgenomen.

Artikel 15: Anti-dubbeltelregel

De anti-dubbeltelregel ziet er op toe dat grond die reeds eerder bij een verleende omgevingsvergunning voor het bouwen is meegenomen, niet nog eens bij de verlening van een nieuwe omgevingsvergunning voor het bouwen mag worden meegenomen. De anti-dubbeltelregel heeft uitsluitend betrekking op situaties die plaatsvinden ten tijde van het geldende bestemmingsplan.

Artikel 18: Algemene afwijkingsregels

De algemene afwijkingsregels bieden enige flexibiliteit als het gaat om het afwijken van in het plan opgenomen maten en bieden ruimte om bepaalde voorzieningen te kunnen realiseren.

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels

Artikel 21 en 22: Overgangsrecht en slotregels

Overeenkomstig de in het Bro voorgeschreven formulering van het overgangsrecht en de SVBP2012 zijn de overgangs- en slotregels in de afsluitende artikelen van de regels opgenomen.

6.3

Toelichting op de bestemmingen

In het voorheen geldende bestemmingsplan voor Rinsumageast gold voor het centrale deel van het dorp de bestemming 'Centrumdoeleinden'. Deze bestemming is in het voorliggende bestemmingsplan niet meer opgenomen. Qua voorkomende functies en het huidige ruimtelijke karakter van het centrale deel van het dorp is ervoor gekozen om een maatwerkbestemming aan het gebied te geven. Dit ziet vooral op de woonfunctie. Bestaande (bedrijfs-)activiteiten zijn uiteraard nog toegestaan.

Agrarisch (art. 3)

Agrarische bedrijven zijn opgenomen in de bestemming 'Agrarisch'. In de bestemming is grondgebonden agrarische bedrijfsvoering toegestaan. Om kenbaar te maken waar een bedrijfswoning aanwezig is, zijn de bedrijfswoningen voorzien van de aanduiding "bedrijfswoning".

Toegestane nevenactiviteiten zijn beschreven in artikel 1 van de regels. Voor de toegestane aan-huis-verbonden beroepen of bedrijven is een bijlage in de regels opgenomen. Dit is bijlage 2 bij de regels. Bouwrechten zijn aangegeven op de verbeelding. Via www.ruimtelijkeplannen.nl is deze informatie digitaal, per perceel, te raadplegen. Qua bouwregels wordt onderscheid gemaakt tussen het bouwen binnen en buiten het bouwvlak. In het digitale plan is het bouwvlak waar te nemen.

Bepaalde ontwikkelingen zijn pas toegestaan als daarvoor een omgevingsvergunning is verstrekt op basis van de afwijkingmogelijkheden in het plan. Afwijkingmogelijkheden maken beperkte ontwikkelingen mogelijk, die de gemeente op voorhand passend vindt binnen de bestemming. Voordat een omgevingsvergunning wordt verleend, moet wel voldaan zijn aan de gestelde voorwaarden.

Grotere ontwikkelingen zijn opgenomen in een wijzigingsbevoegdheid. Een wijzigingsbevoegdheid is een bevoegdheid, medewerking door het bevoegd gezag is een keuze en geen recht. Veelal gaat het hier om een wijziging van de bestemming.

Bedrijf (art. 4)

In de bedrijfsbestemming is alle bedrijvigheid toegestaan, die is genoemd in de bij de regels behorende bijlage 2. Uiteraard is er ook bestaande bedrijvigheid

gevestigd, die niet is genoemd. Deze bedrijven zijn toch toegestaan, omdat ze zijn opgenomen in bijlage 3 bij de regels.

Bedrijfswoningen zijn voorzien van de aanduiding “bedrijfswoning”, zodat inzichtelijk is waar bestaande bedrijfswoningen aanwezig zijn.

Gebouwen die zijn voorzien van de aanduiding “karakteristiek” zijn uitsluitend in de bestaande bouwvorm toegestaan. Voor het slopen van dergelijke gebouwen is een sloopvergunning op basis van het bestemmingsplan nodig.

Groen (art. 5)

Groene percelen in het dorp, alsook de speelterreinen en -voorzieningen zijn opgenomen in de bestemming ‘Groen’. In deze bestemming is het openbare toegankelijke karakter van een perceel doorslaggevend. Daarnaast is in de bestemming opgenomen dat gronden gebruikt mogen worden voor beweiding. Dit is een specifieke keuze, gezien de ligging van de percelen die bestemd zijn als ‘Groen’.

Maatschappelijk (art. 6)

Maatschappelijke voorzieningen als kerken en begraafplaatsen zijn bestemd als ‘Maatschappelijk’. Bestaande bedrijfswoningen zijn toegestaan.

Recreatie (art. 7)

Sportterreinen en ijsbanen zijn opgenomen in de bestemming ‘Recreatie’.

Tuin (art. 8)

De tuinbestemming waarborgt dat er aan de voorzijde van woningen geen verrommeling kan ontstaan door de bouw van bouwwerken. De bestemming ‘Tuin’ is afgestemd op de definitie van “erf” en “achtererfgebied”, opgenomen in bijlage II, artikel 1 Besluit omgevingsrecht. Op deze wijze wordt strijd met het omgevingsvrije bouwen zoveel mogelijk voorkomen.

Toegestane maatvoering is af te lezen uit het digitale plan. Karakteristieke gebouwen zijn aangegeven door middel van de aanduiding “karakteristiek”.

Verkeer (art. 9)

Doorgaande wegen en paden, gericht op ontsluiting van het gebied, zijn bestemd voor ‘Verkeer’. Alle overige woonstraten en paden zijn opgenomen in de bestemming ‘Verkeer - Verblijf’.

Verkeer - Verblijf (art. 10)

Deze bestemming ziet op de reguliere woonstraten en paden in het dorp.

Water (art. 11)

Enkele waterlopen zijn bestemd voor ‘Water’. Deze waterlopen zijn uitsluitend gericht op een invulling gericht op (de afvoer van) water. Een andere functie is

da nook niet toegestaan. Het betreft hier in elk geval de waterloop rondom de begraafplaats.

Wonen (art. 12)

Woningen, niet zijnde bedrijfswoningen, zijn opgenomen in de bestemming 'Wonen'. Bij een woning is een aan-huis-verbonden beroep toegestaan. Daarnaast komt een aantal bestaande functies in woningen voor. Deze functies zijn toegestaan, doordat de woningen zijn voorzien van een aanduiding.

Voor het bepalen wat mag worden gebouwd moet worden gekeken naar de verbeelding in combinatie met de bouwregels. In het digitale bestemmingsplan op www.ruimtelijkeplannen.nl is de informatie gekoppeld beschikbaar.

Waarde - Archeologie (art. 13)

Op de gronden met de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' mogen bouwwerken met een oppervlakte groter dan 50 m² slechts worden gebouwd, indien daar door het bevoegd gezag bij omgevingsvergunning van afgeweken wordt. Een omgevingsvergunning wordt slechts verleend indien de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig worden geschaad. Een vergelijkbare regeling is opgenomen voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden met een oppervlakte van meer dan 50 m², met dien verstande dat hiervoor middels een omgevingsvergunning van mag worden afgeweken.

Sletten Romte belied

De wijzigingsbevoegdheid "wetgevingszone - sletten romte belied" heeft betrekking op de bouw woningen op individuele kavels, op basis van het 'sletten romte belied'. Per wijzigingsgebied mag ten hoogste één woning worden gerealiseerd, indien voldaan wordt aan de in artikel 18 onder b genoemde voorwaarden. Met het planologisch invullen van de locaties is het "sletten romte beleid" als beleidsstuk niet meer van toepassing op het voorliggende plangebied.

6.4

Overige aspecten

6.4.1

Additionele voorzieningen

In het bestemmingsplan zijn de al dan niet in directe relatie met een bestemming staande voorzieningen, zoals ondergrondse leidingen, verhardingen, bermen, geluidswerende voorzieningen, centrale installaties ten behoeve van de energievoorziening, voorzieningen ten behoeve van de waterbeheersing in de vorm van watergangen, duikers, waterkeringen en dergelijke bij de bestemming inbegrepen zonder dat dit uitdrukkelijk wordt vermeld.

6.4.2

Handhaving

Het bestemmingsplan geeft de gewenste planologische situatie voor het plangebied aan. Bestemmingsplannen zijn bindend voor de overheid en de burger. Enerzijds kan de overheid naleving van bestemmingsplannen afdwingen, anderzijds vormt het bestemmingsplan een juridisch kader voor burgers waaruit deze kan afleiden wat de bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn, op de in eigendom zijnde dan wel de naastgelegen buurpercelen, in de directe woon- en leefomgeving.

6.5

Bestemmingsplanprocedure

In de Wro en het Bro zijn wettelijke regels voor de bestemmingsplanprocedure vastgelegd. Hierin zijn de volgende fasen onderscheiden:

Vorbereidingsfase

De gemeente voert ten behoeve van de voorbereiding van een bestemmingsplan onderzoek uit naar de bestaande situatie en de mogelijke (ruimtelijke) ontwikkelingen in de gemeente. De gemeente stelt voor het overleg op grond van artikel 3.1.1 Bro haar voornemen (vaak als een concept- dan wel voorontwerpbestemmingsplan) beschikbaar aan de besturen en diensten van hogere overheden. Ook kan de gemeente aan belangstellenden de mogelijkheid bieden om te reageren op het voorontwerpbestemmingsplan via inspraak. De gemeente geeft een reactie op mogelijke overleg- en inspraakreacties die voor zover noodzakelijk worden verwerkt in de regels en verbeelding.

Terinzageleggingsfase

Het ontwerpbestemmingsplan wordt na aankondiging in de Staatscourant en de website www.officiëlebekeendmakingen.nl voor een periode van 6 weken ter inzage gelegd. In deze periode kan door iedereen een zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan worden ingediend.

Vaststellingsfase

Na de periode van terinzagelegging stelt de gemeenteraad het ontwerpbestemmingsplan, mogelijk met wijzigingen, binnen een periode van ten hoogste 12 weken vast.

Beroepsfase

Na de vaststelling van het bestemmingsplan maakt de gemeenteraad het vaststellingsbesluit bekend en legt het vastgestelde bestemmingsplan voor 6 weken ter inzage. Dit gebeurt als volgt:

- Indien Gedeputeerde Staten (GS) of de Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT) een zienswijze hebben ingediend die door de gemeenteraad niet volledig is overgenomen of indien de gemeenteraad het bestemmingsplan gewijzigd heeft vastgesteld, geschiedt bekendmaking en terinzagelegging 6 weken na vaststelling.
- Indien het bestemmingsplan ongewijzigd is vastgesteld en er gehoor is gegeven aan eventuele zienswijzen van GS en/of de ILT wordt het vaststellingsbesluit door de gemeenteraad uiterlijk 2 weken na vaststelling bekend gemaakt. Tevens wordt uiterlijk 2 weken na vaststelling het bestemmingsplan ter inzage gelegd.

Uiterlijk 6 weken na terinzagelegging van het vaststellingsbesluit kan er door belanghebbenden beroep worden ingesteld bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS). Belanghebbenden zijn diegenen die tegen het ontwerpbestemmingsplan een zienswijze hebben ingediend en diegenen die hebben aangetoond in redelijkheid niet in de mogelijkheid zijn geweest om een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan in te dienen.

Indien geen beroep tegen het vastgestelde bestemmingsplan is ingediend, is het bestemmingsplan na afloop van de beroepstermijn onherroepelijk.

Uitvoerbaarheid

7

7.1

Economische uitvoerbaarheid

7.1.1

Grondexploitatieplan

Door middel van de grondexploitatie­regeling in de Wro en het Bro beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten voor bijvoorbeeld bouw- en woonrijp maken. Verder hebben gemeenten hierdoor sturings­mogelijkheden, omdat in het geval van grondexploitatie door derden, diverse eisen en regels gesteld kunnen worden. Indien er sprake is van bouwplannen volgens het Bro, dient de gemeente hiervoor een exploitatieplan op te stellen, tenzij voornoemde kosten anderszins verzekerd zijn, bijvoorbeeld door overeenkomsten, en het stellen van eisen met betrekking tot kwaliteit en fasering niet noodzakelijk wordt geacht. Een combinatie van een exploitatieplan en overeenkomsten is ook mogelijk.

Dit bestemmingsplan is een conserverend plan. Dit houdt in dat er slechts kleinschalige ontwikkelingen op perceelsniveau (extra bijgebouwen e.d.) in het plangebied mogelijk zijn. Deze ontwikkelingen kunnen hoofdzakelijk mogelijk worden gemaakt door middel van het bij omgevingsvergunning afwijken van de bouw- of gebruiksregels of het toepassen van een wijzigingsbevoegdheid. Het betreft in alle gevallen particulier initiatief waaraan in beginsel geen kosten voor de gemeente zijn verbonden, afgezien van kosten van het ambtelijk apparaat voor de begeleiding en toetsing van aanvragen. Deze kosten worden door middel van leges gedekt. Er worden geen nieuwe bouwplannen mogelijk gemaakt als bedoeld in artikel 6.2.1 Bro. Gelet hierop is er geen aanleiding voor een kostenverhaal anderszins, er hoeft daarom geen exploitatieplan te worden opgesteld.

7.1.2

Planschade

De enige kosten die uit dit bestemmingsplan kunnen voortkomen, zijn planschadekosten. Deze zijn op voorhand niet uit te sluiten. De gemeente zal daarom bij iedere aanvraag om omgevingsvergunning bezien of er planschade kan ontstaan. Indien dit het geval kan zijn, zal met de belanghebbende aanvrager een overeenkomst worden gesloten, zoals bedoeld in artikel 6.4a van de Wro. Daarmee kan worden voorkomen dat de gemeenschap de planschadekosten moet betalen die gemaakt worden in het belang van de aanvrager.

7.2

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Overleg en inspraak

Het bestemmingsplan doorloopt de in de Wro vastgelegde bestemmingsplan-procedure. In dit kader is het voorontwerpbestemmingsplan voor overleg toegezonden aan belanghebbende organisaties. De inspraak- en overlegreacties zijn verwerkt in het bestemmingsplan.

Tervisielegging ontwerp

Na het overleg en de inspraak is het bestemmingsplan gedurende 6 weken (afd. 3.4 Awb) ter visie gelegd. Tijdens deze periode bestaat de mogelijkheid voor het indienen van zienswijzen door een ieder (dus ook door de overlegpartners). De behandeling van eventueel ingekomen zienswijzen vindt in een afzonderlijke notitie bij het bestemmingsplan plaats. Deze wordt te zijner tijd bij het raadsbesluit van het vast te stellen bestemmingsplan gevoegd. De behandeling van de zienswijzen kan al dan niet tot wijzigingen in het door de gemeenteraad vast te stellen bestemmingsplan leiden. Indieners van zienswijzen worden van de behandeling van de zienswijzen en de vaststelling van het bestemmingsplan op de hoogte gesteld. Uiteindelijk is tegen het bestemmingsplan nog beroep mogelijk bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS).

Ingekomen zienswijzen

In de periode waarin het ontwerp-bestemmingsplan ter inzage heeft gelegen is een vijftal zienswijzen ingediend door belanghebbenden. De zienswijzen en de reacties op de zienswijzen zijn als bijlage bij de toelichting en bijlage bij het vaststellingsbesluit opgenomen.